

Mrs J. Czindinienė Box 490

KOVA

KOVOJ
TU LAYSI
SAVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:

metams „ 2.00
pusmečiui „ 1.00

ADRISAS:

1418 So. 2-nd Street.
Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 25

Philadelphia, Pa. 28 Birželio (June) 1907 m.

Metai III.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Delei Santaikos Konferencijos.

BIRŽELIO 15 d. prasidėjo tarptautiškasis «santaikos» kongresas arba susivaziavimas Haagos mieste. Ta «santaikos konferencija» (pasikalbėjimas) užmanyta vieno didžiausiųjų viešpataujančiųjų Europos žmogūdžių, Rusijos caro. Pirmutinė konferencija buvo 1899 m. Tikslas jos – tai susitart didėmsiems valstybėms, tikriams – valdžioms, nekelt tarp savęs karių, – tai atviras tikslas, o slaptas tikslas – paduoti viena kitai ranką, spaudžiant savo šalies pavaldinius, darbininkus, teipgi sugniaužti mažesniųjų ar šiaip silpnesniųjų tautų savystovybę, ypatingai kitose pasaulės dalise (Azijoje, Afrikoje ir kt.). Po pirmamjam susitaikymui – žinome, kas įvyko. Įvyko visos Europos valdžių sutartis – apimti Kynų valstybę. O iš to paskiaus kilo karė Rusijos su Japonija, karė, kur tiek žmonių išskersta! Dabar gi ta «santaikos» mylėtoja caro valdžia ne tik ryja kaip pirma ryjo savo pavaldinius, bet jau be jokio atsižvelgimo kriūša kanuolėmis, žaudyklėmis, durtuvais ir įtaiso visokias kankynes, kėkios tik yra viduramžio šėtoniškosios tam-

sybės išmisyta ir panaudota kraugeriškosios inkvizicijos (teismo), o kitos valstybės carui pritaria, padeda jo «priešus» gaudyti jau netik pusiaudespotiškoji vokiečių valdžia, kuri seniai pasirodo net per daug didelė pagalbininkė caro valdžios, ne tik Švedija, Danija, kurios neįsileido Rusijos socialistų atstovų, bet ir demokratiškiausioji, seniai nuo karališkai dieviškos valios – retėžių atsikrausčiusi Šveicarija, kuri neseniai caro valdžiai išdavė politiškąjį prasikaltėlį, pavadinus jį kriminalistu, nes politiškujų išduoti neleidžia tarptautiškoji tiesa.

Ištikro, tai tik viena didelė veidmainystė, kaip tai pavadino garsusis rusų rašytojas, Tolstois, kuomet jo užklausė aną savaite «The Philadelphia Press» korespondentas, kaip jis žiūrįs į tąjį «santaikos pasikalbėjimą». Jisai pasakė: «Santikos klausimas buvo pilnai išrištas 1900 metų atgal. Mateušo parskyrime V, 43-44. Haagos Santaikos konferencija yra tiktai pasibiaurėtinasis krikščioniškosios veidmainystės apsireiškimasis» («disgusting ma-

nifestation of Christian hypocrisy»).

Teip, tiktai veidmainystė, tarptautiškoji veidmainystė, sakysime ne krikščionių, bet valdančiųjų luomų: kapitalistų ir karalių, nes toje konferencijoje dalyvauja ne vien krikščioniškosios šalys, neišskiriant ir katalikų bažnyčią, bet ir «pagonis» japonai ir kynai ir dagi bedieviai... Didysis rašytojas bereikalo čia kiša krikščionystę. Šiandien prisieina kalbėt tik apie kapitalistiškąją veidmainystę. Gal tik dėlto galima pavadinti krikščioniška veidmainyste, kad tą konferenciją iš-syk sumanė krikščioniškasis vienvaldis-caras, o dabar vėl ji įvyko, užmanius tokiam teip-pat krikščioniškam valdovui, tik ne vienvaldžiui, bet daugelio piniginių karalių galvai — Jungtinių Valstybių prezidentui, Rooseveltui.

Bet kame gi, ištikrųjų, ta veidmainystė? Ar tame, kad valdovai — piniguočiai su savo karaliais trokšta įvykinti santaiką tarp savęs, panaikinti kares, o tuo tarpu namieje spaudžia, kankina, badu marina ir karia, ir šaudo savo valdinius. Ne, — jie tai daro atvirai, tai ne veidmainystė. Caro valdžia užsigėdė santaiką padaryt su Europos viešpatystėmis, kada ji rengė karę su Japonija; dabar ji dalyvauja santaikos konferencijoj sykiu su Japonija ir kitoms šalims, kuomet užsimanė paleisti antrąją dumą ir savo valdinių kraujo atsilakti namieje, ne Mandžurijos tyruose! Caras tikisi gerų to Haagos pasikalbėjimo pasekmių, nes kaip tik spėjo susirinkt santaikos kongresas, jis į antrą dieną išvaikė dumą ir atnaujino pragariškas žudynes, skerdynes, da gi atviriau, negu pirmiau (pavyzdžiui — žydų skerdynė Odesoj, — žr. pereinamumą.) Rooseveltas gi pernai pakėlė klausimą apie dabartinės konferencijos sušaukimą, kuomet bugdeno kariumenę apmalšinti Kubą ir įdėti ją ant visados į Amerikos kapitalistų kišenių, ir kuomet artinosi didėji Amerikos darbininkų byla, byla Haywoodo ir jo draugų, tų teip Rooseveltui «negeistinių piliečių», kad jis, nabagas, jau neiškentėjo ir da prieš «santaikos pasikalbėjimą» ir prieš bylą išdavė ant jų dekretą, kad «negeistini»!... tai reiškia, kad teismas (sudaras) privalo tokius pašalinti... Darbininkai negeistini! Kapitalistai su savo karaliais — carais ar prezidentais, — šaukia prieš susipratusius darbininkus, šaukia ant jų, kaip ta pasaka parodo: «Tegul juos velnias pagauna!» Nereikia susipratusių darbininkų — negeistini! Nes jie mus, — kapitalistus ir carus, — pradeda siulyt velniui... Darykim santaiką, gelbėkim vieni kitus, vienos šalies kapitalistai teparemia kitos šalies kapitalistus jų kovoje su negeistiniais darbininkais! Ir štai prieš pat santaikos konferencijos atidarymą ir prieš dumos išvaikymą, birželio 13 d. telegramas iš Paryžiaus praneša, kad New Yorko kapitalistai rimtai tariasi apie naują paskolę Rusijai, sumoje 12 milijonų dolerių. Tai visas išleidimas, kaip jau yra paskirta, busias 50 milijonų. Suprantama, tie pinigai skiriami už tai, kad valdžia įleis į Rusiją minėtus kapitalistus varyti pramonę, kur Amerikos kapitalistai čiuolps Rusijos darbininkų spėkas. Caro valdžia gal per tai ir pasijuto teip drąsi, kad tuojaus rįžosi dumą išvaikyti...

Tai tokia tarptautiškoji santaika. Visų šalių kapitalistai — ar tai krikščioniški ar pagoniški — vienijasi pinigais

ryšiais priešais savo «negeistinus» penėtojus darbininkus. Kadangi visų šalių darbininkai vienijasi savo broliškais ryšiais, tai anie valdovai sako, kad reikia pasigailėt žmonių kraujo ir paliaut kares (vainas) darius. Bet tame tai jų ir veidmainystė, kad jie gailėdamiesi lieti žmonių kraują karėse, tariasi gyvent santaikoj ir lieti jų kraują kiekvienoj atskiroj šalyj.

Karė šiandien nenaudinga kapitalistams, bet ji, išdalyties, negalima dėl žmonių susipratimo, ir didžiausia dalia negalima dėl didelių žudymo įrankių išradimo: karė šiandien yra tai dviejų šalių išsižudymu, o iš to greičiausia ga'i kilti viduje tos ir kitos šalies revoliucija, kaip tai atsitiko su Maskolija. Ir teip, kuomet karė didžturčiams ir valdovams buvo naudinga ir galima, jie nė neužsiminė apie «tarptautiškąją» santaiką; šiandien gi, kada socijališkoji revoliucija kyla ir grėsia pervertimu jų plėšikiškosios tvarkos, jie lošia tarptautiškąją santaikos komediją, ir teip veidmainiauja.

Bet šita santaikos konferencija turi tą gerą pusę, kad aiškiai užbrėžia dviejų didelių žmonijos klesų skirtumą: kapitalistų ir jų karalių klesa iš vienos pusės, darbininkų klesa — iš kitos. Tik pastaroji klesa eidama po raudona vėliava, ant kurios stovi parašas: «Visų kraštų darbininkai, vienykitės» — padarys tikrąją tarptautišką santaiką, įvykdys laisvę ir lygybę, nuvertus karalių ir kapitalistų valdžią. Kada šita gauja rupinasi apie savo santaiką, galima džiaugtis, kad darbininkų santaika, kuri jau seniai apskelbta, platinasi po visą pasaulę su neapsakomu gyvumu ir skastumu. Visų šalių darbininkai eina išvien ir broliškai paduoda vieni kitiems dorišką ir medegišką pagelbą kovoje su savo siurbėlėms kapitalistais ir carais.

Revoliucijos šelpimo reikale.

«Kovas» N 18–19 buvo pranešta, kad visos aukos siųstos ant mano rankų da man beėsant «Kovas» redaktorium, ir skirtos revoliucijos rėmimui, gegužio 4 dieną, 1907 m., tapo išsiųstos Europon — minėtilai Lietuvos Socijaldemokratų Partijai per jos užsienio atstovus (Europoje). Išsiųsta buvo \$ 791.14. Šiandien gavau nuo užsienio atstovo, minėtos partijos, laiškėlį ir kvitą, kuomi praneša, jog išsiųstosios minėtos aukos tapo priimtos. Kvitos N yra 95. Ji bus paliudyta IV-e LSS. Susivažiavime, kaip ir pirmosios kvitos pirmiau išsiųstų aukų buvo paliudytos III-čiame LSS. Susivažiavime.

Kiek per «Kovas» Redakciją, man prie jos esant, įplaukė viso labo aukų, — revoliucijai skirtų ir Europon išsiųstų, nepoilgo atspėdamas sutrauksiu į daiktą ir pranešiu aukavusiajai visuomenei.

Su meile ir pasišventimu Jums ir scijališkai revoliucijai

J. O. Szirvydas.

KO NORI SOCIJALDEMOKRATAI?

LEKCIJA PENKTA.

4. Kaip socialdemokratija žiūri į draugijos klausimus.

(Tąsa).

V. RELIGIJA.

GERBIAMIEJAI draugai! Šiandien mes pirmiausia perkratysim tai, kaip žiūri socialdemokratija į religiją arba tikėjimą. Atsakysim pirmiausia ant klausimo, kas tai yra religija. Nuoseklų atsakymą ant šito klausimo duoda Fridrikis Engels'as. Jis sako, kad tikėjimas tai «ne kas kitas, kaip vaidentuviškas (fantastiškas) žmonių galvose atspindys tų aplinkinių įteigų, su kuriomis jie susitinka ant kiekvieno žingsnio savo kasdieniniame gyvenime». Tai gi tą, kas darosi aplinkiniame sviete, tokiu ar kitokiu būdu atsimuša mūsų protuose, ir atgalinį šitų atsimušimų veikimą mūsų sanprotavime, išsivystyme mūsų doros, mūsų budo ir tt. mes vadiname religija. Bet yra dvi rūšis aplinkinių veikimų, atsiliepančių į mūsų smegenis: natūrališki arba gamtiški ir draugiški arba sociališki. Nuo šito pažvilgio mes galim religijas padalinti į dvi dideles rūšis: gamtiškąsias religijas ir sociališkąsias.

Iš pradžių perkratykime pirmąsias: Josios atsiranda veikiant gamtiškoms įteigoms žmogaus smegenyse. Gamtiškoji religija buvo pirmutinė religijos forma (pavidalas), ir mes matom, kaip ji atsiranda pas visas sengadyniškas tautas: indusus, persus, grekus, rymiečius, keltus, lietuvius, germanus, slavėnus ir teip toliau. Mes turime suprasti, — ir kalbžinybos mokslas priveda prie to sanprotavimo, — kad visai neapšviestam, neprityrusiam žmogui didieji gamtos apsiroiškimai yra neišaiškinami. Ačių savotiškai žmogaus smegenų veikimo pakraipai, jis visados stengiasi tokius gamtos apsiroiškimus, — griausmą, žaibą, saulės šviesą ir tt. — surišti su kokia-nors nežemiška pajega: ant žemės mat jis tokių apsiroiškimų nemato ir per tai jis kitaip jų sau išaiškinti negali. Norėdamas parodyti jums, kad dalykas įsekmui teip stovi, aš privesiu jums vieną pavyzdį. Visose senovės mitologijsose aukščiausiojo dievo vardas išreiškiamas vienu ir tuo pačiu žodžiu. Grekai dievą vadina Zeus, rymiečiai — Jovis, senovės germanai (vokiečiai) — Zju, senovės indusai — Diaus arba Devas, prancūzai — Dieu, gotai — Tius, lietuviai — Dievas ir tt. Visi šitie žodžiai turi vieną bendrą šaknį «div», kas reiškia «skaistus, šviesus». Aišku, kad iš pradžių šituo žodžiu pavadindavo grynai jausmišką išivaidinimą dėlei saulės: tik paskiaus supratimas apie dievybę buvo surištas su žodžiu, kilusiu iš šaknies «div»; iš šitos šaknies rymiečiai paskiaus išdirbo du žodžius: deus (dievas) ir dies (diena).

Tai-gi būdami pirmobūvio stovyje žmonės turėjo vien neaiškų išsivaidinimą apie kasžin ką didelį, tvirtą, kas koku nors būdu ant jų veikia. Buvo tai ypatingai dideli gamtos apsiroiškimai; kadangi jie veikė kaipi iš tam tikros aukštumos, tai žmonės tų apsiroiškimų priežastis sprendė esant aukštyje.

Antrosios religijos kilimo priežastis mes turime jieškoti sociališkuose žmonių santykiuose. Klesią pavyzdį tokios sociališkos arba draugijos religijos mes randame krikščionybėje. Krikščionybė užgimė tarp žydų tuo laiku, kuomet tarp jų atsirado pasaka apie Mesijų, kuris išgelbės jus iš vargų, kuriuos darė jiems jų pavergtojai — babilioničiai ir rymiečiai. Tie vargai ir kančios iššaukė viltį į geresnę ateitį, ir ta viltis išikūnijo ypatoje pranašo, kuris išgelbės jus nuo visų kentėjimų. Labiausia pasididino tos kančios prie Rymo cėsorių, kadangi Rymas, cėsorystės

vidurys, iščiulpdavo visus syvus iš priklausančių jam provincijų (kraštų). Kuomet Ryme krovėsi pašėlusiai dideli turtai, kurie beprotišku išlaidumu buvo mėtomi, tuo tarpu, — jūs, be abejo, atsimentate pasakojimus apie Lukullą ir daugelį kitų, — provincijose skurdas augo vis didyn. Vargšams, nelaimingiems ir bedaliams, kenčiantiems po svetimžemių jungu, reikėjo kokio-nors suraminimo, kokio-nors įrankio atgimimui. Iš to suprantama, kad mokinimas tokio žmogaus, kurs kalba vien tiktai apie vargdienius, kurio filiozija buvo, teip sakant, pastatyta ant skurdo, negalėjo neuždegti žmonijos minių. Tarp daugybės visiems žinomų pastebėtinų naujojo įstatymo sakinių atsimekite sakinį apie bagočių, kuris neįeis į dangaus karalystę, ir už tai lengviau būtų verblidui perlūsti per adatos ausiukę. Ir abelnai visas naujasis įstatymas pripildytas grynąja meile, kelia didelę neapykantą tiktai prieš didžturčius ir veidmainius. Primenu da jums ištarimą, kad kas nori būti tobulu, tegul parduoda viską, ką turi, ir tegul pinigų išdalina vargšams. Atsakymas nuo žemiškų gėrybių buvo apskelbta kaipo įrankiu pasikėlimui ant aukštesniojo tobulybės laipsnio. Tikriausias bus šitas parodymas buvo (charakteristika) krikščioniškosios tikybos tokiam pavidale, kokiam ji tuomet buvo: tosios tikybos įkurtojas buvo kuo-tyriausiu idealistu; jis turėjo tą nuomonę, kad atsisakymas nuo visų medegiškų gėrybių pagerina žmogų, pakelia jį dvasiškai, pakreipia jo protą, dūšią prie aukštesnių manymų. Teip galima paaiškinti krikščioniškąją tikyba, jeigu atmesim visus simboliškus pagražinimus, bet ir šitie reiškiniai turi galutinį savo išaiškinimą anosios gėrybių būtyje.

Tai-gi mes galime abelnai sakyti, kad religija tai rezultatas (pasekmė) veikimo ant žmogaus dvasios ir būdo viso to, kas jam gamtoje nesuprantama, o antra — gyvenimo sąlygų draugijoje. Iš čia galima būtų išvesti mūsų santikius, socialdemokratų santikius, su religija. Bet iš syk aš turiu da šitą pridėti, kad būtų aiškiai apžvelgiami tie santikiai ir papriešinti visoki klaidingi išvedimai. Iš šito fakto, kad mes apsprendžiame tikyba esant pasekme nesuprantamos įteigos veikimo ant žmogaus proto, dūšios ir doros, žinomoji žmonių kuopa, vadinamieji laisvamaniai, daro tą išvedimą, kad tikyba būtina reikia panaikinti. Kad būtų daugiau negalimos visokios niekdarystės, kurias žmonės daro vardan tikybos, reikia tiktai vieno dalyko, — apšvietimo. Ir štai tie žmonės — laisvamaniai — sako, kad mes turime pradėti stačiai kovoti su tikėjimu. Jie šitos kovos reikalingumą prirodinėja priminimais niekdarysių, kokios dėl tikėjimo buvo daromos per amžius. Vienok mus, socialdemokratų, tie privadžiojimai negali pertikrinti. Kai laisvamaniai daro išvedimus iš to padėjimo, kad religija yra pasekmė nesuprantamų pajegų veikimo gamtoje, tai jie pirmų-pirmiausiai praleidžia pro akis draugijines priežastis ir dėlto jie tankiai esti pačiais aršiausiais reakcionieriais (atgaleiviais) draugijos pirmynžangos klausimuose. Mes žinome nemaža tokių laisvamanių, kurie buvo draugais absoliutiškosios monarkijos (vienvaldybės), kareiviškumo apginėjais.

Iš kitos pusės nepritinka teip-pat vieno blogumo pakeisti kitu, kaip tai nori padaryti laisvamaniai — tikybos dogmą pakeisti mokslo dogma. Juk mokslas, kaip ir tikyba, nėra apsaugotas nuo klaidų. Mes ne dievai ir galim atrasti teisybę, suprasti faktus tiktai sulyg tuo saiku, koku mums tai leidžia, apgailėtina, toli netobulų mūsų jausmų įtaisais. Filiozofas Kantas savo «Tyrojo proto kritikoje» aiškiai prirodė, kad mes niekadoms nežinosime to, kas yra ištikrųjų ta pasaulė, visata, jos būtybė, tas, ką jis pavadino «daiktu savyje». Bet nekalbant jau apie tą gilesnijį filiozofiškąjį žvilgį į pasaulę, mes galim sakyti, kad žmonijoje visados liks nemažai dalykų nesuprantamų, neištyrinėjamų, arba galima bent sakyti tai, kad daugelis tų dalykų, ką dabar yra mokliškai prirodyti, ne kartą da bus sugriauta ir nauju aiškinimu pakeista. Paaiškysiu

jums tą, ką pasakiau, keliais pavyzdžiais. Gyvuoja, paimkim, gamtažinyboj vadinamasis Boyliaus įstatymas, skelbiantis, kad prie lygios temperatūros kokio nors gazo apėmis yra proporcionališkas jo spaudimui. Jeigu kas imtų žiūrėti į šitą įstatymą, kaip į dogmą, tai jis turėtų dažinot, kad ta dogma turi būt nuversta nuo jos sosto: prancūzų mokslinčius, Renjo, prirodo, kad į tą įstatymą turi būt įnešta visa eilė pataisymų, t. y. kad visa eilė gazų jam nepasiduoda. Bet mokslo plėtojimasis pasiekė ir toliau. Du mokslinčiai, Mendelėjev ir Bogucki's prirodė, kad to įstatymo tokiame jo aptarime abelnai nėra, o visiems gazams yra kitas įstatymas, būtent tas, kad santikis tarp gazo apėmio ir spaudino pasiduoda tam-tikroms permainoms, ir šitas įstatymas yra tiktai teip vadinamiems tikriems gazams (tokiais vadinasi tie gazai, kurie, kaip buvo sprendžiama, amžinai pasilieka gazais ir į kitą stovį pereiti negali). Pagalios, 8-toj dešimtyje 19-ojo šimtmečio buvo prirodyta, kad «tikrųjų gazų» abelnai nėra, o visi gazai gali pavirsti į varvančiai-skystą stovį. Tuomi Boyliaus įstatymas savo pirmutinėje formoje tapo visai sugriautas.

Panašiai yra atsitikę ir šviesos apsiereiškimo apyrūbėje. Iš pradžių į šviesą žiūrėta kaip į dieviškumo sriovę. Prie aristotelio pradėta į šviesą žiūrėti, kaip į kasžin kokio kūno spinduliavimą, kaip į spindinio kūno veikimą. Da vėliaus, vidurinių amžių paibaigoje, pradėjo paisyti prirodymu, kad šviesa reiškiasi kryžiavais virpėjimais kurios-ne-kurios medegos, etero, kurio esybę prirodyti negalima, o paskutiniaus dešimtmečiais tapo padarytas naujas atidengimas, išmetantis laukan visas anas senasias teorijas, būtent toks atidengimas, kad šviesa tai elektriškas apsiereiškimas. O kas žino, koki da ateityje bus padaryti atidengimai? Arba da paimkim už pavyzdį mokslą apie kilimą užsikrečiamųjų ligų (epidemių). Iš pradžių matė, būk jų priežastim yra vėjo veikimas, paskui — visoki baurūs garai, o pussimtis metų atgal buvo prirodyta, kad josios yra pasekme veikimo labai mažyčių gyvūnų, bakterijų, iš ko ir kilo visas bakteriologijos mokslas, ir, pagalios, dabartiniu laiku visos šitos teorijos numestos į šalį, kadangi persitikrino, kad tas visas ligas daro ne pačios bakterijos, o tik jų išmetos. Tai kaip mokslas būtų pertoli nužengęs, jeigu jis savo prirodymus statytų, kaip kokį nenugriaunamą dalyką, kaip dogmą. Reikia da pridėti, kad yra visa eilė apyrūbių, kurios ligšiol mums yra visai svetimos, kurioms mes sutvėrėme vardus, ir galim būti persitikrinę, kad ateityje čionai pasirodys platus įvairiausiems mokslo tyrinėjimams. Paaiškįsiu jums tai vienu žymiu pavyzdžiu. Arti šeštos dešimties metų pereito šimtmečio tulas Reichenbach'as ėmė kalbėti apie slaptingą šviesos apsiereiškimą ir apie tai, kad kai-kurie žmonės gali matyt daiktus, uždarytus skrynioje. Tą visi palaikė už pasaką, o taji žmogų pavadino svajotgalviu. Bet apie 8 metai atgal Reichebacho žodžius patvirtino vadinamųjų Roentgeno spindulių atidengimas. Kitas pavyzdis — įkalbėjimo apsiereiškimai, kuriuos kitados mokslas išdidžiai atmesdavo ir apjuokdavo ir kurie dabar pasidarė neužginčijamais faktais. Tai aišku, kad mokslas neturi išdidžiai reikalaut, kad jo išvedimai būtų pripažinti dogmomis, kad ir jis iki tulam laipsniui kreipiasi panašiai kaip religija į tikėjimą, nors ir prieina prie savo pasekmių kitu keliu, kritikos ir bandymo keliu ir turi da tą ypatybę, kad jis niekada nerokuoja savo pasekmių užbaigtomis, amžinomomis, nežino savo bandymui rubežių.

(Toliaus bus).

LSDP. Suvalku gub. organizacijos konferencija.

L IETUVOS Socijaldemokratų Partijos Suvalkų gub. organizacijos konrencija atsibuvo gegužės 20 d. Iš kuopų skaitančių narių nuo 5 lig 10 buvo renkamas atstovas vienas, o rokuojančių nuo 10 lig 20 narių — du. Atvyko atstovai iš *Zanavykų rajono*: Zanavykų kuopos (7) 1, Berželio kp. (10) — 1, Merkurijaus kp. (7) ir Jovaro kp. (4) — 2; *Papūšės rajono*: Beupio (5) — 1, Panenupio (5) — 1, Paplenčio (4) — 1, Panovio (8) — 1; *Vilkaviškio rajono*: Aido (8) — 1, Eglaitės (10) — 1, Kadugio (5) — 1, Pirtelės (9) — 1, Pušinėlio (6) — 1, Targgirio (8) — 1, Virbalio (9) — 1, Upelio (5) — 1; *Senapilės rajono*: Senapilės (8) — 1, Sasnavos (7) — 1; neatvyko iš Zanavykų r.: Uoselio (5) — 1, Šaltinio (13) — 1; Vilk. r.: Blaivos (9) — 1, nuo Pažerių (5) — 1; Senapilės r.: nuo Šunskų (?) — 1.

Be 19 atstovų dalivavo konferencijoje apskričio komiteto 3 nariai ir kaip svečiai Senapilės gimnazistų kuopos 2 nariu ir Senapilės kuopos vienas narys; išviso — 25 ypatos. Be jokių pataisymų ir priedų priėmė paduotą apskričio komiteto nario sekančią dienos tvarką.

I. Pranešimai iš organizacijų veikimo ir stovio: a) apskričio komiteto ir b) kuopų atstovų.

II. Pagerinimas ir praplatinimas varomojo organizacijų darbo: a) statutas, b) lavinimasis narių pagal išdirbto «Darbininkų kalendoriuję» 1907 m. išsilavinimui programo, ir c) praplatinimas agitacijos ant Panemunės ir Dzūkijos.

III. Ūkių darbininkų streikai.

IV. Literatūra (raštai).

V. Pinigų klausimas.

VI. Dabartinė situacija (padėjimas) ir kokia turi būti taktika dabarties ir netolimoj ateityj.

VII. Kovos kuopos.

VIII. Išrinkimas apskričio komiteto.

IX. Lietuvos SD. Partijos susivažiavimas: 1) dienos tvarka, 2) rinkimai atstovų į susivažiavimą ir 3) jiems lėšos.

X. Įvairūs klausimai [profesionalinės sąjungos, kankinių komitetas, rinkimai kaliniams aukų, ginklai ir kiti].

I. Iš apskričio komiteto pranešimų buvo matyt, jog jisai daugiausia triuso ir įiegų padėjo ant dvarų, matydamas juose grynus proletarus — tikrus kovotojus už savo ir kitų vargų panaikinimą ir beveik apledo agitacijos, organizacijos kuopose darbą. Už ką konferencija išreiškė jam neužsiganėdinimą ir patėmijo, kad ateityje daugiau pašvęstų laiko veikimui organizacijose, o jau paskui kur atranda reikalinga ir naudinga. Iš pranešimų gi kuopų paaiškėjo, jog teip toliau vedant agitacijos darbą, kaip buvo daroma ligišiolai, organizacija eina silpnyn, kuopos įra arba nukrypsta kur į šalį, kaip tai atsitiko Zanavykų rajone, iš kurio perėjo keletas kuopų į socijalistų revoliucionierių pusę.

Valdžia žūdymais, korimais, novijimais žmonių ir ant jų už dėdama įvairias pabaudas ne tik prarado jų užsitikėjimą, bet da užsipelnė visuotiną neapykantą. Nėra žmogaus, kad pasakytų valdžia gera, kitokios mums nereikia, visi, žinoma, išskiriant valdžios tarnus, jos pataikūnus ir tuos, kurie da pasitiki ką nors pasipelnyti iš jos sauvalės ir viešpatavimo, trokšta permainų, bet kokių? Jie net patį sau aiškiai nepersistato; tikisi jų sulaukti iš dumos; kad padarys ką, tai tiktai duma, o ne kas kitas. Bet ir čionais reikia patėmyt, kad ji teip toliau veikdama ant žmonijos labo, kaip iki šiolai veikė, griauja į savę žmonių įsitikėjimą, ir galima sakyt, kad neužilgio ir sugriaus. Socijaldemokratų įtekmė puolė tarp

turtingesnių sluogsnių ypatingai tarp didžiųjų ūkininkų, kuriuos žodžiai *klesinė kova* degte uždega prieš socialdemokratų, lyginai, kaip vulkanas, ilgus amžius miegojęs, prasiveria ir pradeda mest iš žemės vidurių karštus pelenus, purvus, akmenius, žodžiu, kas tik į jojo nasrus pakliūva, teip mūsų kaimų buržujai, prisidengę vardu tikrų katalikų ir talkoje su dvasiškais piemenimis, kaip tik įmano, šmeižia, plusta, purvais drebia socialdemokratų, kad tik nužeminti pastarųjų vardą vargšų akyse, kad tik jie jie tolintųsi nuo jų ir kad duotųsi po devynius kailius lupti. Vienok varguolių minios, nežiūrind nė keiksmų, šmeižimų ir bauginimų, ne tik ką nebėga pametę arba užgirdę jo žodžius, juo tolyn, juo drąsyn rišasi su socialdemokratais, pradeda suprasti kas per paukščiai kunigų peršamieji krikščionis-demokratai.

II. Kad pagerinti ir praplatinti organizacijų darbą, konferencija išranda reikalingu tą, kad kiekvienas organizacijos narys turėtų pilną supratimą, kaip yra tverinama organizacija, kokios jos instancijos, jų priedermės ir ką jisai įstojęs į organizaciją privalo daryti. — Greitu laiku išleisti organizacijos statutą. Tą atlikti pavesta apskričio komitetui. Jisai gi išdirbtąjį statutą privalo paduoti užtvirtint Centro Komitetui. Kad lavinimasis narių gilintųsi ir plėtotųsi pataria nariams skaityti knygas pagal programą išdirbto išsilavinimui «Darb. kalendorių» 1901 m. ir iš perskaityto daryti susirinkimuose pasiūnekėjimus.

Kad praplatinti darbą ant labiau atlikusių kampų, kaip antai Panemunės ir Dzūkijos, kviečia visus draugus, arčiau gyvenančius prie jų, užmegsti ryšius su tenykščiais žmonėmis, kad paskui, pasigerinus agitacijinėms įiegoms, būtų galima veikliaus tēnais darbuotis.

III. Kalbėdama apie ūkių darbininkų streikus, konferencija atranda reikalingu, kad pagerinti darbininkų būvį, kad iškelti aikštėn darbininkų ir jų išnaudotojų reikalų priešingumą, o tuomi pagilinti klesinių reikalų supratimą, šįmet streikus kuoplačiausia pakelti dvaruose ir pas didžiuosius ūkininkus, kurie laiko darbininkus ant ordinarijos, pas kitus, kurie moka algą pinigais, kelti streikus neesą reikalo, nes darbininkai pas juos labai lengviai gali padidinti algas ir didina naudodamies pačių jų varžymais dėlei stokos darbininkų. Streikų suorganizavimą, jų vedimą pveda apskričio komitetui, tik organizacijos privalo surasti tam reikalingus žmones.

IV. Paskui buvo kalbama apie raštų platinimą ir kokių mums raštų stokuoja. Pirmiausia buvo nutarta, kad kiekvienas narys, kad kiekviena kuopa rūpintųsi, kad mūsų raštai būtų lengvai gaunami jų artimuose bažnytkiemiuose ir miesteliuose; kad kuopose būtų ne vien tik Lietuvoje išeinantieji socialistų laikraščiai, bet teipgi ir užsieny; kalbant apie raštus buvo išreikštas noras, kad partija, ateityj pasistengtų leisti mėnesinį sociališką-moksliską laikraštį; jeigu to neįstengtų, tai nors teisleidžia keletą moksliskų knygų, išgvildenančių socializmo pamatus, jo atsiradimą, istoriją ir tt.

V. Kad pagerinti apskričio kasos stovį, rajonai privalo pasirūpinti patįs įnešti savo laiku jai skiriamą mėnesinių mokesčių dalį ir paraginti narius prie nuolatinių sąnariškų įnešimų. Apskričio komitetas turi duoti kas du mėnesiu savo ir rajonų kasos atskaitas, atgektografavę ir talpindamas partijinėj spaudoj. Paskui kalbėjo apie užlaikymą agitatorių, nutarė mokėti jiems mėnesinę algą.

VI. Matydama, kas yra dumos lig šiolai nuveikta ir ką gali ji ateinančiu laiku nuveikti, konferencija nesitiki sulaukti iš jos varguoliams svarbių pagerinimų, atrazdama, kad tiktai Įsteigiamasis Seimas, sušauktas visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, neskiriant lyties, tautos ir tikėjimo, gali įvesti naują politiską tvarką, labiau atsakančią nuskriaustiesiems, ir kad duma dabarties yra geras įrankis platinimui tarp plačių minių apšvietimo ir

5 jų organizavimo, pataria organizacijoms: a) apie dumos ir Lietuvos socialdemokratų kuopos darbus aiškinti ir raštus platinti, b) skatinti žmonės siųsti jai su reikalavimais pranešimus ir c) rinkti medegą išryšimui dumoje svarbesnių klausimų.

VII. Negarsinamas.

VIII. Į apskričio komitetą išrinko keturias ypatus; penktas gi įneina su sprendžiamu balsu agitatorius, veikiantis visame apskrityj.

IX. Perkratinėdams klausimus, kas būtų reikalinga Lietuvai: ar autonomija, ar federacija, — konferencija vienbalsiai pripažino, jog geriausia būtų išgavus Lietuvai plačią autonomiją.

Kitų klausimų ir X punkto, dėlei pavojaus susirinkimui ištikusio per neatsargumą vieno draugo, konferencija negalėjo apvarstinėti ir išrinkus du atstovų į susivažiavimą, pilnai pavedė apskričio komitetui tarti apie nepalytėtus klausimus.

Konferencijos Sekretorius

B.

Socializmo išsiptelėjimas Suomijoje.

FINLENDIJOS arba Suomijoje, socialistų partija vadinasi «Suomijos Socialdemokratų Partija». Užsimezgė ji 1890 m. ir vadinos iš-pradžią «Darbininkų Partija Suomijoje» 1899 metais ji savo susivažiavime mieste Abo išdirbo savo programą, kurio pamatu yra tarptautiškasis socializmas (Erfurto programos). Dabar partija savo tarpe priskaito iki 70 sąjungų su 12 tūkstančių susipratusių ir organizuotų darbininkų. Bet visų geriau galima spręsti apie partijos darbavimos ir spēkas iš to, kiek išperka partijos leidžiamųjų raštų, nes daug darbininkų ir teip-jau inteligentijos (apšvietesniųjų žmonių) neįsirašo į partiją, nors visuomet yra partijos rėdoje. Kasdieninis laikraštis vardu «Tyomies» (Darbininkas) išsiskleidžia po kraštą skaitliu 10 tūkstančių ekzemplierių (numerierių). Dviejų laikraščių, išeinančių 3 sykius į savaitę, išperka po 8 tūkstančius ekzemplierių. Smulkesniųjų Soc.-Dem. Part. laikraščių per ištusius metus išperka 24 tūkstančius atskirų numerių.

Partija užlaiko savo lėšomis vieną kalbėtoją, kursai važinėja po visą savo šalį ir sako pamokslus. Vasaros laikui partija užkviečia 6 kalbėtojus kurstyti žmonių prie supratimo savo reikalų. Reikia da pridurti, jog suomių viso labo yra du milijonu apsigyvenusių ant kelis sykius didesnio žemės ploto už Lietuvą.

M. U.

Prie to reikia pridurti, kad pastaruju laiku į suomių seimą Helsingforse išrinkta 81 atstovas-socialistas, kurių tarpe yra 11 moterių (išviso seime yra 19 moterių-atstovų). Finlandija tai pirmoji Europos šalis, kur moterių tiesos tapo sulygintos, — nuo pernai metu, — su vyrų tiesomis, kur įvyko tikrasis visuotinas balsavimas. Tas įvyko tik per pasidarbavimą socialdemokratų partijos.

Red.

Haywoodo ir jo draugu byla.

Pabaigus Orchardą kamantinėti, prakuratorius leido policijai atgabenti da 30 liudininkų, kurie turėjo parodyti, kad Moyer ir Haywood veikė išvien su Orchardu, kada tas užmušė buv. gubernatorių Steunenbergą. Tuos liudininkus pristatė šnipas Mc Portland. Jie viską, šiaip ar kitaip, pa-

tvirtino apie Orchardo užmušėjystę, bet nieko nenurodo kad būtų jis bendrai veikiąs su Haywoodu. Prokuratorius piktas... Adams'o, kurs buvo priverstas «prisipažinti», kad dalyvavęs su Orchardu toje užmušėjystėje, dabar teismas nenor šaukt į liudininkus. Tikrasis Orchardo bendras Simpkins pasidarė sau galą. Policija pristatė duogybę laiškų, liudijančių Haywoodo ir jo draugų bendrumą toje užmušėjystėje, bet visi tie laišakai be parašų ir išrodo padirbtais. Prie apgyne jų atsikreipė tarp kitų ir vienas Kolorado advokatas, Engly, kurs tvirtina, kad Orch. 1904 m. jam sakęs, kad girdi ne Steunenbergas, tai jis (Orch.) būtų likęs turtingu žmogum ir ketinęs jį užmušti. — Du kapitalistų šnipai (matomai papirkti, kad iššauktų kalnakasių riaušes) sumušė vieną kalnakasį; tas nešoko jiems atlyginti, bet tuo apskundė ir jie tapo nubausti: viens 50 dol., kits 100 dol. ir atėmė iš jų revolvorius.

Kapitalistų darbas.

Kapitalistas-republikonas ir kapitalistas-demokratas suka, grėžia žmogų darbininką — viens į vieną, kits į kitą pusę — kolei iš jo pinigai bėra, o paskui jau tam vargšui nieko daugiau nereikia kaip tik kunigo, kad palaimintų į amžiną atilsį.

Tai tokia laimė tų, kurie balsuoja už republikonus, arba demokratatus.

[Paimta iš LSS. II-ojo Rajono išleisto lapelio „Kur darbininko laimė?“].

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Dumos išvaikymo pasekmės tuojaus apsireiškė. Pirmiausia panedėlio vakare sujudo Kijavoj kareivių saperų batalijonas, 500 ypatų, ir atsisakė klausyti valdžios. Kitas ištikimasis buvo pašauktas juos malšinti. Ėjo kariškas mūšis. 70 žmonių iš abiejų pusių liko ant vietos užmušta ir 60 sužeista. 250 sukilėlių areštuota, o 193 — paspruko. Ištikimasis kapitonas, Akulov, kur liepė sukilėlius šaudyt, teipgi užmuštas. Kariumenė kyla beveik vi-

soj Rusijoje. Valdžiai yra neštikimas pulkas Selenskij (?), kurio kazermėje atrasta trys bombos. Mėlynųjų uzarų pulkas Carskoje Seloje — stovįs prie paties caro, — atsisakė sveikinti carą jo gimimo dienoje, tai tapo iškeltas į Varšavą. Jų komandantas ir da 80 vyrų areštuota ir turbūt bus nubausti karės teismo. 500 ypatų areštuota Peterburge, jų tarpe būk esą 18 «teroristų» vadovų. Kalugoje trečiosios divizijos kareiviai ir sujudę prieš valdžią. Tai atsitiko per tris pirmasias dienas pereitos savaitės. Toliau — Kijavos karės teismas nusprendė 48 sukilėlius saperus sušaudyt. Caras pasirašė po ukazu, kuris duoda pilną sauvalę gubernatoriams šių gubernijų: Archangelsko, Novgorodo, Olonecko, Pskovo, Riazanians, Smolensko, Tvėriaus ir Jaroslavo. Pagal tą ukazą gubernatoriai gali augštesnės valdžios nesiklause daryti viską: laikraščius stapdyti, susirinkimus uždrausti, ištremiti negeistinas ypatas ir tt. ir tt. be teismo nubausti 3 mėnesiais kalėjimo arba 500 rublių. Odesoje, po dūmos išvaikymo, areštuota trys tūkstančiai ypatų. Tik vienu areštavo 70 susirinkusiųjų socialistų.

Caras apskelbė manifestą, kur nurodo dėlko išvaikė dumą ir paskiria naują rinkimą rugsėjo 14 d.

Antrosios dumos išvaikymui nebuvo net tokių priežasčių, kokios buvo prieš pirmąją dumą ką manifestas sako, jog tarp dumos atstovų buvo suokalbis prieš caro valdžią, tai visai nebaisus žmonėms. Žmonės bežemiai ir mažazemiai tikėjos, kad дума jiems duos žemės; valdžiai už tokį reikalavimą дума nepatiko ir išvaikė, pamačius, kad žmonių revoliucijoniškumas sumažėjo. Bet dabar minėtose gubernijose valdžiai prisieina įvesti didžiąją priešpaudą, nes ten daugiausia vargdienių mažazemių, tai jie kyla prieš valdžią.

Finlandijoje buvo socialdemokratų konferencija, kur nutarta tuo tarpu nedaryt visuotino streiko, nes da kariumenės yra per daug aklos ir iššudytų daug žmonių, o valdžiai nenulauštų ragų.

Prancuzijos pietinėj dalyj iškilo revoliucija. Ten vynmedžių angintojai darbininkai pakėlė visuotiną streiką prieš ponus-skriaudėjus, valdžia ėmė areštuot streiko vadovus ir šaudyt streikininkus. Kareivių rolę atsisakė šaudyt. Ipykus už tokį valdžios pasielgimą, visuomenė sukilo teip, kaip Maskolijoje. Valdžia buvo nutarus slopinti revoliuciją ginklu. Bet pagalios susiprato ir pradeda taikytis. Revoliucija gal nutyks.

Svedijos valdžia vėl patarnavo caro valdžiai. Reikalaujant caro šnipams, švedų policija areštavo 6 rusų revoliucionierius, su tikslu išduoti juos caro valdžiai. Švedijos ir Danijos policija sprendžia, kad tai jie — anarchistai ir buvę besiruošią pakišt bombas «santaikos konferencijai» Haagoje.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Nauja darbininkų organizacija. Dėl pasiskaidymo tarp Vakarų Kalnakasių Federacijos ir Industrial Workers of the World, neužilgo turint įvykt nauja darbininkų organizacija. — Vak. Kaln. Federacijos prezidento Haywoodo vietininkas Mahoney per susiavimą sutiko, kad nebūtų mokama mėnesinės šanarių mokesčių į Ind. Work. of the World, ir dėlto neužilgo bus pradėta agitacija su tikslu sutvert naują organizaciją, panašią, anot jo, į V. K. Fed. [Western Fed. of M.] ir Bravorų Darb. Sąjungą.

Telegrafistų streikas. Chicagos telegrafistų unija priėmė rezoliuciją, kad telegrafistai, dirbanti Western Union Telegraph kompanijoje, po dešimties dienų apskelbtų streiką, jeigu kompanija nesutiks su unijos reikalavimais. Streikas tokiu būdu prasidėtu šią savaitę, seredoj. Rezoliuciją teipgi priėmė Commercial Telegraphers Union N 1. — Kita rezoliucija priimta dėlei Postal Telegraph kompanijos sumindžiojimo sutarties su telegrafistų unija.

Prieš tą kompaniją rezoliucijoj rodijama aštriai stoti.

Tam-tikri telegrafistai prezidento Roozvelto namuose nestreikuose, bet Washingtono biuruose dirbanti turbūt streikuos. Kompanijos siunčia prašymus Roozeveltui, kad pasistengtų «sutaikyt», ar ką padaryt, kad streiko nebūtų, bet prezidentas, kaip laikraščiai spėja, gal nesikišęs [ar gi iškestų tas «santaikų» dirbėjas?].

Tramvajai — žmogžudžiai. Los Angeles, Cal. Šito miesto liudis stojo į kovą su gatvių tramvajais (karais), kurie yra rankose Huntingtono trusto. Per 42 mėnesiu tie karai užmušė ir sužeidė 1.622 žmones. Kelios savaitės atgal buvo miesto valdžiai paduota ilga peticija (prašymas) su daugybe parašų, kur reikalauta, kad miesto taryba priverstų Huntingtono korporaciją aptaisyti savo karus ir sutvarkyti teip, kad žmonių gyvybė nebūtų teip dideliu pavojui.

Šiomis dienomis taryba atsisakė atsižvelgti į žmonių prašymą.

LIETUVOS DARBININKŲ JUDĖJIMAS.

Suvalkų gub. dvarų darbininkų streikai dėl įvedimo metų nuo Jurginių lig Jurginių, galima sakyti, visai neįvyko. Tai atsitiko pirmiausia dėl to, kad darbininkai da nėra tiek subrendę, kad galėtų patis be agitatorių-vadovų pagalbos streikuoti, o tų vadovų permažai buvo; reikia pastebėti, kad, tokį reikalavimą statant, reikia apimt kiek didesnę plotą. Be to baisiai siuto dvarininkų pirkta policija, ir kelis žmones areštavo. Vienok tas reikalavimas — metai nuo Jurginių lig Jurginių! — kas kartą vis stipresniu darosi, ir neabejotina, kad anksčiau ar vėliau turės gyvenime įvykt.

Šauliai. Balandžio 27 d. gelžkelio darbininkai skaitliu 22 prie šliperių mainymo ir kito darbo pradėjo murmėti, kad permažą užmokesnį gauna, po 65–70 kap. už dienos darbą; pinigus uždirbtus tegauna tik mėnesiui pralinkus. Darbininkai sutarė reikalauti nuo 1 gegužės už darbo dieną 80 kap. Kelio meisteris tą pačią dieną nuvyko į Radviliškį teirauties su savo perdėtiniais, kas daryti, sustreikavus darbininkams.

Balandžio 25 d. sustreikavo 12 moterių, kurios dirbo padienėmis prie daržų sodinimo Šiaulėnuose (Šaulių p.) pas nuomininką žydą Maušą Abramavičių. Pareikalavo, kad būtų padidintas dienos mokesnis ant 5 kap., — dabar tegauna jos 25 kap. už dieną. Dirbti prisieina 14 val. (1 val. pusryčiams ir 1 val. pietums teduodama). Abramavičius, pajutęs, kad moteris tariasi apie streiką, tą pačią dieną nubėgo į Dirvonus ir Dirvoniškius kviestis kaimo darbininkų. Ant rytojaus atėjo iš kaimų 8 moteris, sutikdamos dirbti už 25 kap. Tokiu būdu ir Šiaulėnų darbininkės prispirtos buvo dirbti už tą pačią kainą.

Baisogala (Šaulių pav.). Komaro dvare daržams nudirbti ir sodnams išvalyti samdomos tik moteris, kurioms mokama po 20 kap. už dienos darbą su savo duona. Prie kiekvieno moterių būrio pristatomas užveizda su dikta obeline lazda.

Senapilėj (Suv. gub.) gegužės 6 (19) d. vietinės Senapilės organizacijos «Bundo» buvo sušauktas susirinkimas, į kurį buvo pakviesti teip-pat ir draugai LSD. Pasakius draugams — bundiečiui žydiškai ir LSD. lietuviškai — prakalbas apie dabartinę revoliucijos stovį ir jos istoriją, buvo priimta tokia rezoliucija: «Mes, susirinkusieji 40 žmonių, apsvarstę šių dienų klausimus, išrandam,

kad valstybės dūmų tik socialdemokratų frakcija yra tikra užtarytoja visos Rusijos reikalų, kad tik viena tikrai kovoja už tuos šauksmus, kuriuos yra pastačiusi socialdemokratija, — užtai mes siunčiam broliškus linkėjimus draugams-socialdemokratams: «Broliai-draugai! kovokite drąsiai ir lai žodžiai, skambanti nuo tribūnos, vienija ir organizuoja visą vargstančią liaudį, lai ta liaudis žiūri į jus s.-d. frakcijos narius teip, kaip ligišiol žiūrėjo — kaipo į vienintelius pamintųjų žmonijos tiesų apgynėjus». («Skardas»).

SANJUNGOS REIKALAI.

Pranešimas draugams II-ro Rajono.

Man atsisakius nuo išdininkystės, per 3-čią konferenciją Philadelphijoj išrinkta kitas, kuriam ir pasiunčiau visus pinigus, kiek buvo iki šitam laikui įėję į rajono išdą. Buvo tiek:

27 sausio per 2-rą konf. Eastone suaukauta	1.00
16 vasar. drg. Širvydas prisiuntė 1-os kp. auką	1.06
30 vasar. nuo baliaus parengto 42-ros kuopos	16.25
Viso	18.31

Išleista:

drg. A. Bernotui už atspauzdinimą plakatų 2-rai konferencijai ir lėšos surengimo teatro

Įėjo 18.31. Išėjo 3.50.

Lieka 14.81.

Viskas pasiūsta išrinktam išd. J. Lukoševyčiui.

Su meile ir soc. linkėjimais

A. Berukštienė.

„Sajungos“ vardas.

TANKIAI tarp mūsų kyla vis nauji klausimai, kritikos, polemikos, tarp kurių negalima ne patėmyt, kai-kur diktokus persišokimus.

Taigi žiurint į tą viską ir mūsų «Partijos» (kolei teip vadinos) vardas stovėjo tarpe visokių kritikavimų, — kad jis mums netinkas, — kolei III-čias Susivaziavimas, galutinai ištyręs dalyką, priėmė tikresnį vardą: «Sajunga».

Bet da to negana. Štai drg. J. Perkunas, 23 N «Kovos», ragina mus su paskubėjimu permaintyti — dar sykį — vardą «sajunga», ir patėmija, kad «sajungos prasme — pagal žodynų išvadžiojimus — tetinka tik astronomiškiems, kemiškiems, anatomiškiems ir tolygiams subjektams».

Žiurint į žodynus, galima pažvelgti ir tas pačias reikšmes.

Štai A. Lalis savo žodyno pirmoj — lietuviškai—angliškai — dalyj, psl. 272, sutaiko žodį:

S a j u n g a, sf. gram. conjunction. Ant to pasiremnda-

mas, paduodu aiškinimą to žodžio garsaus kalbažinio Webster'io; jo žodyne: «International Dictionary of the English Language», psl. 304:

Conjunction cf. (— jun'cshun), n. [L. conjunction: cf. F. conjunction. See conjoin.] 1. The act of conjoining, or the state of being conjoined, united, or associated; union; association; league, ir tt. ir tt.

Žodį *conjoin*, ten pat išveda taip:

Conjoin, v. i. To unite; to join; to league.

Nesigilinsiu į kitus žodynus, jieškodamas, ką reiškia «sąjunga», bet turiu pridurti, kad «sąjunginiai» (J. Perkuno praminti), kiek galima spręst, didesnius pamatus turėjo europiečių lietuvių tarmėje. negu anglų žodynuos.

Paduotas gi drg. P. naujasai vardas («draugystė»), galima pasakyti, stovi žemiau kritikos.

P. Jonaitis.

Korespondencijos.

Cleveland, Ohio. Vietinė 3-čia LSS. kuopa visai nusilpėjo. Kaip jau buvo rašyta «Kovoj», kad ji rengiasi duoti seimui SLA. dovaną – vainiką, tai jau iš to matyt, kaip ji laikosi. Mėnesiu pirmiau buvo Waterbury (Conn.) Socijalistų susivaziavimas, tai kuopai nė kas kam: jau netik vainiko nesiuntė (to nė nereikalauja socijalistai), bet nė delegato, nė net nutarimų! O tautiečių seimui net dovanas duoda! Ga-

lima sakyti, jau Clevelando socijalistus prarijo tautiškasis susivienijimas. Tegu tas susivienijimas nėra socijalizmui priešingas, bet socijalistui lįsti prie jo ir kloniotis, užmirštant savo socijalistišką darbą, tai visai nepritinka. O kaip tą jų dovaną SLA. stulpai priėmė! (Apie tai jau rašyta vieno korespondento pereinam «K» nr.; dėlto čia tą apleidžiam. Red.)

Tai teip priėmė tą jų dovaną! Ir gerai: tegu daugiau nelenda, kur nereik.

Buvėsis delegatas.

Minersville, Pa. Lietuvos Seserų Draugystė nutarė paaukauti 5.00 politiškiems kaliniams — «kankiniams». Mūsų draugija maža, tai nė aukuot daug negalim, prisidedam nors su keliais centais. Draugystė gyvuoja jau aštunti metai, ale kaip prisirašė apie tuzinas, tai tik tiek ir laikėmės per kelis metus, žinoma vienos pamedavo, kitos prisidedavo. Paskutiniu laiku likom tik kelios: pametė pirmiausia karčėmninkės, buk jom perprasta su darbininkų moterims draugauti... Paskui tas ir kitos. Vienių vyrai barasi už priklausymą prie d-tės, kitos pameta, išgirdę juokiantės iš draugystės. Priklausė kelios ir prie socijalistų, o dabar baigia nykti. Teip mus miesto moters greitai visu kuo apsidžiaugia, kaip mažas kudikėlis kokiais blizgučiais. Reikėtų tokiais apsjėjimais apsidžiaugti, pasibiaurėti, kaip tų mūsų miesto moterėlių, nu puolusių nuo doros, ką susiėję blešines vaktuoja ir visokiais nepadoriais apsjėjimais mažus kudikius papiktina. Prie tokių priklauso daugiausia bažnytinės; atsiranda ir mielaširdystės seserų, kaip girdėt; pirmiau da Minersvillėj nebuvo.

„Negeistini piliečiai“

KALTINAMI trys darbininkų draugai, Moyer, Haywood ir Pettibone. «Negeistini»... Bet kam? Rooseveltui?.. Kuo jie jie prieš jį praskalto, kad ans teip skubinasi jiems savos dekretą išduoti? Ką anie jamjam, kaipo Jungtinių Valsčių prezidentui, yra padarę, kad užsi-traukė ant savęs jo neprielankumą, kurį ans išreiškia, pavadindamas juosius «negeistiniais piliečiais»? Užmuše buvusį Idahos gubernatorių? Bet tai da nė teismas, nė kas kitas neprirodė. Bet jei ir teip būtų, tai juk kapitalistai kasdien užmuša po kelias dešimtis darbininkų, rupindamiesi apie didesnę pelną; juk jų milicija šimtais šauda jieškančius teisybės per streiką darbininkus, – kodėl gi jų niekas nekaltina, kodėl anie nešaukiami, kaipo «užmušėjai» ir ramiausiai, niekeno nevaržomi, tolyn varo savo darbą? Kodėl anie gali atvirai žudyti beginklius darbininkus, nesibijodami jokių teismų? Kodėl anie užmušėjai, žmogžudžiai nenustoja savo varo kaipo «gerbiami piliečiai»? O čia dar teismas tik rengiamas, liudininkų per porą metų da neužtektinai pririnkta, kad parodyti jų kaltbę, ir Rooseveltas jau triubija, kad anie

«negeistini piliečiai».

naudoti apšvietimui paskendusiujų tamsybė ir varguose skriaudžiamųjų darbininkų! Kad anie nurodinėja darbininkams kapitalistų šunybes! Kad anie, kaipo darbininkai, grynė savo reikalus ragindami prie to ir kitus savo draugus darbininkus! Kad anie kvietė darbininkus gelbėtis nuo kapitalistų letenos! Kad anie, žinodami, kad «vienybėje galybė», rupinosi vienyti darbininkus, kad visiems kartu būtų lengviau kovoti su savo išnaudotojais! Kad anie rodė darbininkams teisingą kelią prie kovos už pagerinimą savo vargingo buvio! Kad anie norėjo su pagelba susipratusių darbininkų išplėst iš besocijų kapitalistų didesnę duonos šmotą išalkusiems darbininkų vaikams! Kad anie reikalavo sau ir draugams ilgesnio atilsio išgydymui savo sudaužytų, puslėtų nuo nuolatinio darbo rankų! Kad anie rupinosi išgauti darbininkams daugiau laiko išsilavinimui, be kurio darbininkas negali suprasti savo reikalų! Ant galo, kad anie išdrįso viešai apsiskelbti darbininkų luomos apgynėjais! Dėlto visko kapitalistų gauja nutarė, su pagelba paklusnios jiems valdžios, prašalinti juosius iš kelio ir išardyti darbininkų sąjungą ir tokiu budu užkirsti kelią tolesniam besiplėtojimui teip jiems neapkenčiamos darbininkų sąjungos, su kuria jiems teip sunku kovoti! Jiejie, kaip naktiniai apuokai, neapkenčia šviesos, ir kiekvieną josios spindulį gatavi užspausti, išnaikinti kaip

Mus draugystė ne pagelbinė, mokam po 10c kas mėnuo; kaip turim sudėję daugiau, tai parengiam prakalbas arba paaukuojam svarbesniems reikalams.

Draugystės sąnarė.

Brooklyn, N.Y. Apgailėtinas padėjimas čionykščių, lietuvių darbininkų, ypač Arbucklio darbavietėse dirbančiųjų. Mėnuo atgal sustreikavo, reikalaudami padidavimo mokesčių, bet tas tik žodžiais paliko. Stoka susipratimo ir vienybės verčia juos grįžti į darbą už senąją mokesčių. Pradėjo streiką Arbucklio pečkuriai (fireman's), ir agitavo visus darbininkus prie streiko; dūsyk buvo tam tikslui atspaudinti plakatai, visomis kalbomis, kokiomis čia dirbantieji kalba. Juose buvo paaiškinta: streiko priežastys ir užkvietimai į mitingus, pečkurių komiteto parengiamus vakarais. Bet į mitingus ateidavo tik keli darbininkai... O daugiau jų buvo prie baro, kur traukė alutį su «viske» (šnapsu). Kas pasakys, kad be susipratimo ir vienybės galima laimėti streiką?

Dabar daug jau sugrįžo už senąją algą dirbti. Apvertinas likimas... tunančių sapnuose nežinės mūsų brolių lietuvių!

A. Rooces.

Wallingford, Conn. Darbai eina po senovei ir darbas gaunamas nesunkiausia. Susikalbantiems angliškai vyram ir merginom ir uždariai neblogiausi. Lietuvių gyvena 30, neskiriant merginų su moterims.

galint tuos šaltinius, iš kur darbininkų šviesa pasirodo.

Draugai darbininkai! Kaltinami mūsų draugai – nekaltili!... Jie ne vien dėl savo ypatingos naudos kovoja priešas kapitalistišką hidrą. Ne! Jie kovodami su milžiniškojo kapitalo tvarka, rupinasi visais darbininkais! Jie rupinasi visų darbininkų reikalų apgynimu, nes visų darbininkų laimėjimas tai mūsų kiekvieno laimėjimas!

Kaltinamieji mūsų draugai ne sykį buvo kapitalistų gązdinami, vienok jie nieko nepaisydami varė tolyn savo karzygišką darbą, nesibijodami nė kartuvių, nė kalėjimų! Jie tikėjo, kad jų idėjos, jiems kritus, pagimdys dešimtis ir šimtus milžinų, kurie nesibijos paaukauti savę visuomenės laimei. Jie tvirtai tikėjo, kad ateis galdynė, ir neužilgo, kuomet kaltinamieji užims teistojų roles! Ta byla mums aiškiai parodo, kad kapitalizmas nesidrovi griebtis kuobiauraisių įrankių užgniaužimui darbininkų susipratimo.

Mulksiai jūs, kapitalistai! «Nebeužtvenksit upės bėgimo»!

Draugai darbininkai! Ar mes da ir toliau miegosime, kad anie galėtų mus jungti jaučio vietoj? Ar da mažai mes pridirbam kapitalistams turtų, su kurių pagelba jie žudo

Kodėl «negeistini»?

Kad anie pasišventę savo mokslą, protą ir pajiegas su mūsų vadovus, kad po tamsos pastoge galėtų ant mūsų da di-

Miestelis nedidelis, yra 10 dirbtuvių uedidelių. Iš lietuvių gyvenimo galima pasidžiaugti: kai-kuriuos namuos randi laikraščius: «Kovą», «Vienybę» ir «Lietuvą». Tuščios kalbos jau nyksta, daugiausia girdisi tokios, kurios traukia tamsybės ietėžius.

Sulaukę svečių iš tėvynės — M. Jokimutės ir A. Brinevyčiaus 26 gegužio susirinkę pas draugą D. Kasmaucką kalbėjo apie savo vargus ir apie mūsų tėvynės dabartinį padėjimą. V. Jokimui užmanius, visi sudėjom 3.65 ir skiriam nukentėjusiems už laisvę kaliniams.

V. Jokimas.

Brooklyn, N.Y. 19-tą d. gegužio atsibuvo krikštynos su nauš J. Giedraičio. Žmonių sukvieta ne mažą burelį. Besikalbant svečiai priėjo prie kalbos apie darbus LSDP. Lietuvoj. Viena moteriškė užmanė, kad susirinkusieji sumestų nors kiek aukų rev. reikalams. Nors p. J. G. nenorėjo to daleist, bet kada buvo daugiau išaiškinta apie mūsų privalumą sušelpit juos, daleido, tik su išlyga, kad jis daugiau neaukaus kaip 25c. Pradėjus rinkit aukas viena moteriškė išsitarė, kad mes laikraščių neskaitytom, tai ir nežinom, kam tie pinigai tenka; kita ragino, velyk tuos pinigus, girdi, pragert, o ne aukaut naudai revoliucijos. Agitaciją varė labiausia J. K. giclmasis jogei jis žino, kad Lietuvoj tie pinigai buna prageriami ir tt. Nežiurint to viso, susirinkusieji keli draugai ir draugės sumetė aukų 2.35, kuriuos pasiuntė «Kovai».

Reporteris.

desnį jungą užkrauti? Po vieną šiaudą laužant, visą vežimą šiaudų gali menkiausias vaikutis sulaužyti, bet sudėjus kelias saujas į vieną kulį, joks milžinas neįstengs sulenkti! Teip ir su mumis, draugai darbininkai! Su mumis pavieniais kapitalistai gali pasekmingai kovoti, bet mums susirišus į vieną tvirtą sąjungą, jie joku budu neįstengs mus apgalėti. Kol mes pasiskirstę kas sau ir neturime vienybės, tai kapitalistams «geistini piliečiai», nes jie mus gali laužyt lyg šiaudelius! Bet — «vienybėje galybė», tad skubinkimės prisidėti prie darbininkiškųjų partijų, sąjungų ir draugijų, skubinkimės buti «negeistiniais piliečiais»!

Mums, lietuviams darbininkams, patogiausia prisidėti prie Liet. Soc. Sąjungos Amerikoje, nes iš visų lietuviškų draugijų ir sąjungų tik ji viena grynai darbininkiška, tik ji viena rupinasi pagerinimu darbininkų padėjimo, tik ji viena atjaučia ir supranta darbininkų opas! Prie mūsų tad visi, išalkusieji ir nuskriaustieji! Prie mūsų, vargdieniai ir skriaudžiamieji! Mes su džiaugsmu jus patiksime, ir tada visi už vieną ir vienas už visus kovosime prieš savo skriaudėjus!

Tik daugiau «negeistinų piliečių»!

Putpelė.

Cambridge, Mass. Birželio 2 d. atsibuvo prakalbos parengtos vietinės LSS. kuopos. Pirmas kalbėtojas buvo drg. Antonovas pribuvęs neseniai iš Peterburgo. Jisai prirodė dėlko Rusijos darbininkai kovoja su valdžia ir su kapitalistais. Kalbėtojas Zubas iš So. Bostono aiškino apie socializmą ir jo tikslus ir kaip mes, darbininkai visos pasaulės, privalom paduoti ranką vienas kitam ir kovot už savo tiesas. S.Gilius iš Lyno aiškino apie savystovumą ir darbininkų judėjimą po visą pasaulę. Antru kartu draugas Antonovas kalbėjo apie esančią Rusijoj Dumą ir ko mes nuo jos galim tikėtis. Ragino visus prie aukų, sakydamas, kad dabar yra laikas, galim laukti neužilg Rosijoj ginkluoto ir visuotino sukilimo. Padarius kolektą lėšų uždengimui, surinko 5.76; teipgi surinkta aukų revoliucijai 7.30, kuriuos pasiunčiam į «Kovos» redakciją skirdami LSDP.

A. Babilius.

Mc Kees Rocks, Pa. 25 gegužės atsibuvo prakalbos 50 kuopos LSS. Kalbėjo P.Grigaitis. Aiškino Rusijos revoliucijos stovį; publika buvo užganėdinta. Perėjo šeši draugai per salę ir surinko aukų 18.70. Vietinis kalbėtojas J.Parčauskis nurodinėjo sąjasmą prie socializmo.

S Kurkis.

So. Manchester, Conn. — Darbai čia šįmet eina neblogiausiai ir iš kitur pribuvusiems nesunku darbas gaut. Lietuvių čia nedidelis burelis. Susipratimas žemai stovi. Paskendę raugale ir kazirose. 26 gegužės buvo Vinco Čiurlos sunaus krikštynos, kur susirinko beveik visi vietiniai lietuviai, teipgi da keletas pribuvo ir iš Hartford, Conn. Svečiai gražiai linksminosi ir šnekučiavo apie bėgančius reikalus, ir J.Nigžentaitis įnešė, ar ne būtų galima paaukaut keletą centų revo-

Brangioji laisve.

Ak tu laisve, brangi laisve,
Kada sulauksime tavęs!..
Mums varguose, priepuoliuose
Sunku gyventi be tavęs.
Gal ne trukus, nors aprūkus,
Pasirodysi šviesoj:
Tai bus juokai, kad apuokai
Neras vietos nė tamsoj...
Aušra švintą, rasa krinta,
Ant išdžiuvusios dirvos:
Tuo suvilgys ir sušildys
Diegus mūsų minties laisvos.
Mes daigisim ir augisim
Meilės, vienybės vaisius:
Su vienybe kils galybė —
Mūrai tamsybės sugrius.
Tik nelaukim — garsiai šaukim
Teišgirst visi kraštai:

10
Rucijos pašelpai, mūsų broliams kovojantiems už laisvę Lietuvoj. Tapo surinkta 4 dol., kuriuos siunčiame į «Kovos» redakciją ir paskirstom teip: 2.00 kankiniams, 2.00 LSD. Partijai. — Aukas berenkant atsirado didesnė pusė carbernių ir fanatikų, kurie priešinosi aukoms, sakydami: Męs neaukausim socialistams, šliuptarniams, bedieviams ir jų nei kite prie mūsų. Kiti sakė, jog pertankiai aukos renkamos ir neduose, kitas sakė, jog jam caras esąs geras, jis pas jį «služijęs» ir jokios bėdos nematęs ir caro niekas neiškasavosęs ir t.t. ir t.t.

Jokubas.

Sprin Valley, Ill. LSS. 23 kuopa per savo susirinkimą vienbalsiai nutarėm siųsti protestą Jungtinių Valstybių prezidentui Rooseveltui už jo nežmonišką pasielgimą priešais Kolorados kalnakasių vadovus, Haywoodą, Moyerį ir Pettibene, kuriuos išvadino negeistiniais šios šalies piliečiais.

Teipgi išreiškiame nepasikakinimą anglekasių vadovu Mitchelliu, kad budamas darbininkų vadovu, neužstoja už tuos vyrus, ir mes į jį žiurim kaipo į darbininkų suvadziotoją, veidmainį.

Kuopos sekr. *A.Gustaitis.*

New York, N.Y. L.S. Sąjungos 52 kuopa 9 d. birželio per savo menesinį susirinkimą nutarė išrinkt du draugu, kurie eis per lietuviškas stubas ir rinks aukas revoliucijos reikalams. Tapo išrinkti šie draugai: J.Jukelis ir K.Čiuberkis. Aukos bus pasiūstos LSS. Rev. Rem. Kom. išdininkui.

J.M.Danielius, J.Sinkus.

Lawrence, Mass. N 23 «Kovos» rašo Praktiškasis Socijalistas, buk tai «Kovos» N 18-19 Socijalistas neteisingai

Kad prie tiesos, mokslo šviesos
Visi griebtūsi karštai.
Tik mokinkim ir statykim
Aiškiai minioms prieš akis:
Kad pažintų ir atmintų,
Tikras vargų priežastis.
Dėl mus baimės — tos nelaimės —
Gema priežastis vargų:
Meskim baimę, rasim laimę,
Prisikelsim iš purvų.
Tik pabuskim ir sukruksim,
Stokim išvien prie kovos:
Priešus minkim, laisvę ginkim;
Vis žmonijai ant naudos.
Nedejuokim, tik nušluokim,
Visus įnagius skriaudos:
Bus liuosybė ir lygybė
Su mumis ant visados.

Debesėlis.

aprašęs apie čionykščių lietuvių buvį. Sako: «Turbut S. visai nežino jų gyvenimo, kadangi rašo apie tai, ko pats nežino. Lietuviai suvargę, mažai uždirba, tamsūs, girtuokliauja ir nieko daugiau». Tai argi Prakt. Socijalistui išrodo priešingai? Sako, čia uždirba ant savaitės nuo 5–25 dol., tai teip kaip ir visur. Uždirba, bet ar daugelis yra tokių, kurie uždirba ant savaisės po: 10, 15, 20, ir 25 dol. Iš 1100 lietuvių darbininkų vos gal randasi 10 proc. Daugumas dirba nuo 5–9 dol per savaitę. Tai argi užtenka pakaktinai tokio uždarbio? Ir mano žinutė nebuvu rašyta apie tuos, kurie geriau uždirba, arba susipratusius darbininkus, o tik apie tuos, kurie menkai uždirba, paskendę girtybėje, tamsybėje ir pešasi tarp savęs. Man rodos reikia atsižvelgti į daugumą, o ne į mažumą. Tada pamatysime, kad rašydami kokią žinutę į laikraštį, negalime daug džiaugtis, nes ištikro yra apverktinas buvis. Toliaus vėla rašo: «O kad lietuviai nėra teip tamsūs, tą parodo tas dalykas, kad tokiam mažam skaitliuje, viso abiejų lyčių apie 1100, ir tiek turime organizacijų, net, 12». Tiesa, turime organ. net ir perdaug. Bet ar dauguma priguli prie org. ir kokią bent rolę lošia? Išskyrus vien SSD. galima ištart ačiu jai, nes per jos triusą yra rengiamos prakalbos, ne vien tik vardan savęs, bet ir visuomenės, bile tik patraukti daugiau žmonių prie susipratimo. O kitų organ. dirbančių visuomenės labui man gyvenant čia per 2½ metų nieko nemačiau, nė negirdėjau. Nors daug turime org., bet žmonių prigulinčių prie jų mažai, gal koki 300 ir tai viena ypata priguli bent prie kokių 4–5 organ. Tuo mėš ir džiaugiamės, kad daug org. turime. LSS. kuopa neseniai susitelkė. Sąnariai LSS. yra sąnariais L.Sunų D–s, teipgi ir kuopos SLA. Bet ant socijalistų ir praktiški socijalistai nusišypoja. Sve-tainės yra 2, – teisybė, viena nuo seniaus užlaikoma, kita vos kelios savaitės kaip paėmė LMD., bet ar lankosi kas jose? Niekas! Vien tik tie, kurie jas užlaiko. Apie privatišką lietuvių svetainę dirbama sumanesniųjų, bet į šaukiamus mitingus neina žmonės. Tai tiek jie supratimo turi apie organizacijos reikalus.

Socijalistas.

SKAITLINIŲ LAUKAS.

(Statistika).

Kiek New Yorko valst. profesijinių sąjungų, jų sąnarių ir bedarbių.

Pereitam «Kovas» numeryje [24] parodėm, kiek darbininkų New Yorko «bedarbių biuras» 1897 metais aprūpino darbu, o kiek negavo darbo. [Pereitam num. pasakyta, kad tokių biurų užlaikymas kaštuoja suviršum 27 tūkst. dol.; reikia suprasti kad kasmets tiek kaštuoja]. Dabar parodysim, kiek New Yorko valstybėj buvo nuo 1894 iki 1904 m. profesijinių sąjungų (unijų), jų sąnarių, kiek kurios lyties ir kiek buvo iš jų be darbo.

Mėnesiai ir metai	Sąjungų skaitlius		Narių skaitlius		Išviso
	Bedarbių	Nuošimtis	Vyrų	Moterių	
Liepos 1, 1894	860		149.709	7.488	157.197
Liepos 1, 1895	927		170.129	10.102	180.231
Spalių 31, 1896	962		(a)	(a)	170.296
Rugsėjo 30, 1897	1.009		162.690	5.764	168.454
„ „ 1898	1.087		163.562	7.505	171.067
„ „ 1899	1.320		200.932	8.088	209.020
„ „ 1900	1.635		233.553	11.828	245.381
„ „ 1901	1.871		261.523	14.618	276.141
„ „ 1902	2.229		313.592	15.509	329.101
„ „ 1903	2.583		380.845	14.753	395.598
Rugsėjo 30, 1904	2.504		378.859	12.817	391.676

Dabar pažiūrėkime, kiek sąjungų narių buvo be darbo ir dėl kokių priežasčių 1903 ir 1904 metais, per du perijodu nuo kovo mėnesio pabaigos iki rugsėjo pabaigos. (Šitos skaitlinės parodo tik priklausančius prie sąjungų ir buvusius per tą laiką be darbo, o kiek buvo be darbo darbininkų, nepriklausančių prie sąjungų, statistika neparodo).

Bedarbės priežastys	Kovas, 1903 m.		Kovas, 1904 m.	
	Bedarbių skaitlius	Nuošimtis	Bedarbių skait.	Nuošimtis
Dėlei stokes darbo	23.997	57.2	34.685	33.4
„ blogo oro	8.550	20.4	36.600	35.2
„ streikų ir lokautų*	4.470	10.7	25.723	24.7
„ stokes materijolo	534	1.3	1.213	1.2
„ negalėjimo	3.344	8.0	3.898	3.7
„ kitokių priežasčių	905	2.1	1.573	1.5
„ nežinomų priežasčių	141	.3	303	.3
Viso	41.941	100.0	103.995	100.0

Bedarbės priežastys	Rugsėjis 1903		Rugsėjis 1904	
	Bedarbių skaitlius	Nuošimtis	Bedarbių skait.	Nuošimtis
Dėlei stokes darbo	18.528	53.9	12.718	58.1
„ blogo oro	677	2.0	968	2.6
„ streikų ir lokautų	10.153	26.5	10.593	28.3
„ stokes materijolo	852	2.5	952	2.5
„ negalėjimo	1.993	5.8	1.873	5.0
„ kitokių priežasčių	2.010	5.8	1.140	3.1
„ nežinomų priežasčių	157	.5	136	.4
Viso	34.370	100.0	37.380	100.0

Kiek kas turi žemes Rusijoje.

PLATI Rusijos viešpatystė. Imant tik vien 49 gubernijas, yra 357 milijonai dešimtinių žemės; užima Siberiją, Kaukazą, Dono kazokų apygardę, Lenkiją, Lietuvą ir Kurlendiją, — tai plotas žemės — yra kur ir pasivaikščiolt!...

Dabar pažiūrėsim kas jį valdo?.

Žemės darbininkų, tai yra žmonių, kurie dirba vien tik žemę — Rusijoje yra 75 milijonai, ir turi išviso žemės 135 milijonus dešimtinių; ponai, kurių skaitosi 0.5 milijono turi 95 milijonus dešimtinių; caras savęs neskriaudamas, turi daugiau negu vieną milijoną dešimtinių; teipo-gi didieji kunigaikščiai turi 7.5 milijono.

Kunigai teipogi savęs neskriaudžia — turi 7 milijonus dešimtinių. Ta jų žemė turi keletą vardų: «klioštorinė, bažnytinė» ir tt. Caras turi pasiėmęs geresnę žemę; užima geriausias valstybės

(a) Nesuskaityta.

* Lokautas, — lockout — angl., — tai kada pabirkantai uždaro pabirkus, kaip sako — išmeta darbininkus ant gatvės; pabirkantų „streikas“.

vietas: pusę Bessorabijos gub., $\frac{1}{4}$ Charkovo ir ko-ne visą Lomžos gub.

Daug yra žemės vadinamos «kaziona», tai yra — valstybės, arba visų Rusijos žmonių žemė; yra jos ne mažas šmotas — 257 milijonai dešimtinių, vien — tik 49 gubernijose. Prie to prisiskaito ir girios, kaip Maskolijos, teip ir Lietuvos, kurlendijos ir tt. be Siberijos. Ale, jeigu žemė priguli visiems žmonėms be išskyrimo, tai kodėl žmonės iš jos neturi jokios naudos? Šitą carizmas slepia, kad žmogus nė nepamislytų! Žmonės apdirba tą žemę ir žmonėms ji priguli, bet tik jis suvartoja naudą iš jos.

Žmonių, dirbančių žemę, kaip matėm yra 75, mil. o jie turi 135 milijonus dešimtinių, tai matom, kad ant kiekvienos galvos atsieina po 1.7 $\frac{1}{2}$ dešimtinės; ponų tėra tik pusė milijono, o jie valdo 95 milijonus deš. Taigi matome, kad kiekvienam ponui tenka po 190 deš. Koks didelis skirtumas!

Algoms teipo-gi tie valdovai savęs nesiskriaudžia. Caras ima 16 milijonų rublių metinės algos. O didžiųjų kunigaikščių skaitos bent keli šimtai; jie gi ir savęs nesiskriaudžia, jie ima ko-ne tokią algą kaip caras. O kiek gi yra jo agentų, darbo išpildytojų, tai yra visokių vyresniųjų, kurių pats mažasai gauna Petrapilėj 20 tūkstančių rub., o kiek gi trečios ir ketvirtos kategorijos yra agentų — neapskaitoma daugybė!

Tiek daug žemės yra Rusijoje. O kaip deputatai (atstovai) pirmosios Dūmos pareikalavo išdalinti žemę bežemiams ir mažžemiams, tai ką gi caras pasakė? Pasakė: — O kurgi žemė? Kur ją imsi išdalinti? Taigi atstovai pasakė, kad reikia atimti iš ponų, kunigų, klištorių ir valdžios. Tai tada caro valdžia pripažino žemės nuosavybę, išaiškino, kad daugybė žemės yra Siberijoje — kur galima net agurkai sodinti; išleido kuogreičiausia apskelbimus: liepdamas žmonėms pripažinti teipogi nuosavybę; kunigai tą patvirtino, žmonės įkalbėjo, iškeikė, pikčiausiais velniais apšaukė tuos, kurie nepripažįsta nuosavybės; žodžiu sakant — parokavo labai dideliu grieku nepripažint žemės nuosavybės.

Steponas Vajėga.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

«Nedėldienio Skaitymas» ir «Šaltinis» patalpino iš poros vietų Kauno gubernijos tulo žmonių skaičiaus paduotus Lietuvos atstovams reikalavimus, kur tarp kito ko pasakyta, kad «atskrios» ypotos (dvarponiai?) tegalėtų valdyti žemės plotus nuo 400 ligi 500 desiatių, o kas būtų viršaus, «išdalinti bežemiams ir mažžemiams teip, jog karie dvarai yra sutaisyti iš išdraskytų sodžių, (būtų) veltui padalinti, o tie, kurie pirkti, duoti ant išpirkimo»; bažnyčių gi žemę apribuoti lig 30 desiatių, «o kad būtų viršaus apversti ant užlaikymo prieglaudos vargšams mokykloms ir taip tol. prie tos pat bažnyčios». (Cituota pagal «Šalt.»)

Ką gelius toki įstatymiški apribavimai dvarponiams, tai jau pereitam Nr. matėme pavyzdį; lygiai tą patį galima pasakyt ir apie bažnyčių (t. y. klebonų) žemės apribavimą.

* * *

«Vienybės Liet.» N 23 straipsnyje «Idomus tautos gaivinimas», pasirašęs Dzerijos girtuoklis nuosekliai pasityčioja iš korespondencijos iš Brooklyno, tilpusios «Lietuvoj» apie «Lietuvišką Tautišką Karčemą arba Namą», kurios (karčemos) tikslas — «sutraukt kuodaugiausia lietuvių, mylinčių linksmai karčemoje laiką praleisti, o į tuos namus kviečiami ne tik suaugę, bet ir «vaikiniai ir merge-

lės», kuriems vakarais «grajis muzika, galės šokt ir gėrimais atsimokės». Brooklyno korespondentas baigdamas to «tautiško» darbo pranešimą, sušunka: «Tik galima pasidžiaugti iš tokio darbo ant lietuviškos dirvos Amerikoje!» Dž. Girtuoklis priduria: «tautiška karčiama neapleis nė lyties, nė amžiaus, nė stono neaprupinusi. Panaši įstaiga jau ne tik senus girtuoklius ir vyriškąją lytį prileis prie girtybės dievaičio altoriaus, bet ir jaunuomenę, ypatingai merginas, būsiančias lietuvių moteris, motinas ir ateinančios gentkartės auklėtojas». Pagalios Dž. Girt. sako: «ikišiolei dar nebuvo teip nekaltai ir podraug teip ciniškai rašoma į laikraščius... Tegyvuoja mūs tautos vardas paremtas ant «tautiškų karčemų!»

Ko tie amerikiečiai neišgalvoja... Bet ar šiaip, ar teip — nieko naujo tame nėra ir tik stačiau, nuoširdžiau ano brooklyniečio išreikšta, panašiai kaip «Dilgėlėse» pagarsintuos «Visuosinos lietuvių apšvietimo draugijos įstatymuose», jog «visokis mokslas ir apšvietimas turi būt traukiamas iš alaus ir degtinės» (!).

* * *

«Lietuvos» N 24 patilpo nuo New Haveno [Connecticuto valst.] lietuvių katalikų «Žodis į katalikišką visuomenę». Tai pakelta klausimas, kad bažnyčios ir kiti parapijų turtai nepriklausytų vyškupams ir kunigams, o tik patiems parapijonams, Rymo-katalikams, kitaip sakant, organizuoti Rymo katalikų bažnyčią ant demokratiško pamato, kas yra šventos Rymo-katalikų bažnyčios iškeikta ir «velnio išmislu» pavadinta...

Tarp ko kito minėtam straipsnyj rašoma:

« Męs katalikai stebiamėsi ir negalime suprasti, kokėl šioj gadyneje mūsų katalikiškieji kunigai iš visų atžvilgių, doriškai ir apsišvietime — teip žemai nupuolė? Mūsų katalikiškoj dvasiškioj nebeliko doros, teisybės, krikščioniškos drąsos, pasišventimo, na, ir pasigailėjimo artymo. Mūsų dvasiškija labiaus tarnauja ponams ir turčiams, ir jų turtams, negu Dievui ir jo vaikams.

Teip stojosi dėlto, kad mūsų dvasiškija pasisavino katalikiškos visuomenės turtą, taigi bažnyčių turtą, per tai stojosi turtinga ir galinga, sutvėrė atskirą draugiją kunigų, gerai organizuotą. Ta kunigiška luoma turi savas įstaigas, kuriose auklėjama jaunuomenė, papildymai savo luomos.

Auklėjimas tenai mažai visuomenei naudos duoda. Pirmas klierikas tenai dresinuojamas, mokinamas tokios disciplinos, kad mokėtų gerai nešti mantelį ant abiejų pečių, kad mokėtų ponui [karaliui] patikti ir žmonėms įtikti. Augštas mokslas klierikams neteikiamas, nes kam jis kunigui reikalingas? Jeigu kunigėlis mokės įtikti karaliams ir ponams, jam nebereikia bijotis atsitolinimo žmonių; karaliai ir ponai ir kitokios galybės privers tamsuolius klausyti savo dvasiško piemens, privers jį gerbti ir be jokių prieštaravimų duotis vilnelės kirpti.

...Štai šiandien, jeigu Rymo popiežiai būtų visos pasaulės katalikiškos visuomenės renkami, jiems nebereiktų bijotis demonstrantų užpuolimo, arba nužeminimo ir nereiktų diplomatizuoti, pataikauti, gerintiesi visokiems carams ir karaliams, kad jie savo galybe neleistų visokiems visuomenės išmetoms skriausti jų.»

DARBININKO KRONIKA.

Birželio 20 d. Noristowne pas Philadelphia (Pa.) bepročių Valstybės Ligonbutyje 300 tarnaujančių užsinuodijo per pietus. Sako, ligos priežastim buvus vištiena, pirktą Philadelphijos magazyne.

Septyni Amerikos geležinkeliai nenori vešti ateivius [imigrantus] paprastais traukiniais, pirmos klesos vagonuose. Nori juos vešti tam-tikruose ateivių vagonuose, arba rūkomuosiuose vagonuose. Bet apie numažinimą bilieto kainos nekalba.

Iš Liublino kalėjimo [Lenkijoje] vidurdienį pabėgo labai gaudri būdu 41 kalinys, tarp kurių 21 nusikaltęs politiškai.

Iš 16-kos caro dumos atstovų (soc.), kuriuos valdžia paleidus dūmą turėjo areštuoti, pabėgo 7, o 9 suareštuota. Tarp pabėgusiųjų yra karštakalbis Aleksinskij ir Orel; tarp areštuotųjų — Cereteli ir Džaparidze (abu iš Kaukazo).

Per gegužės mėnesį iš Europos Rusijos išėjo į Siberiją po 8.300 žmonių kasdien. Nuo 1 sausio iki 15 gegužės, senojo stiliaus, per Čeliabinską perėjo 283.665. Tokia didelė išeivystė į Siberiją darosi dėl valdžios persekiojimų viduje Rusijos.

Kurie norėjo pereitais metais užmušti Ispanijos karalių ir karalienę, per jų šliubą, jau nuspręsti ir nubausti po 9 metus kalėjimo. Jie yra trys: Nakens, Ibana ir Mata.

San Francisco miesto (Kalifornijoje) majoras Schmitz už pereinamųjų metų apvogimą aukų, sudėtų nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo, tapo nubaustais 5 metais kalėjimo. Jis su advokatu Ruef pagrobė 1 milijoną dol. aukų! Bet sako, da daugiau esą tokių baisių poniškų vagių.

Pranešimas apie «Kovas» dovanas.

Kaip žinoma, revoliucijos dainoms [su gaidomis] išleisti davė pinigų Brooklyno 19 kuopa. Dainos buvo jau spaudoje, bet atsilankius į Ameriką garsiam mūsų kompozitoriui ir muzikui, Petrauskui, 19-ta kuopa sustabdė darbą, ir pareikalavo sugrąžinti gaidas peržiūrėti drg. Petrauskui, kad jos būtų tikrai geros, be mažiausių klaidų. — Taigi revol. dainų dovanoms negalime da išsiuntinėti pasibaigus birželio mėn., kaip buvom norėję padaryt. Tie, kurie jau surinko po penkis naujus skaitytojus, gaus po paveikslą, tuojau po birželio mėnesio. O kadangi gaidos da negatavos, tai tas pačias sąlygas ant dovanų pratešiam da vieną mėnesį t. y. iki pabaigai liepos mėnesio. Taigi ir tie draugai, kurie surinko per birželio mėnesį po 2, 3 ar 4 skaitytojus, turi progą da sujieškoti tiek, kad būtų u mažiau kaip penki, ir pabaigoj liepos mėn. gaus minėtą kolioruotą sieninį paveikslą ir revol. dainas su gaidomis. Tą pat gaus ir tie, kurie da surinks po 5 skaitytojus. O skaitytojai visi, kurie užsirašė birželio mėnesį ir kurie užsirašys da liepos mėn. gaus po vieną knygutę revoliucijinių dainų, pasibaigus liepos mėnesiui.

Atydai visų «Kovas» skaitytojų.

Kai-kurie rašydami į «Kovas» redakciją atvirus laiškus ant adrisinės pusės rašo ir savuosius adrisus. Už tai turime prašai primokėti 4 centus. Dėlto, meldžiame, ant atvirų laiškų rašyti savo adrisus tik ant tos pusės, ant kurios rašomas laiškas.

Kurie kreipiaties į redakciją ne LS. Sąjungos, bet savo ypatingais bei pašaliniais reikalais ir norite gauti atsakymą, visados pridėkite krasos ženklelį už 2c.

Kurie norite gauti popierius laiškam rašyti, pasiskubinkite atsišaukt, nes jau baigiame juos pardavinėt

«Kovas» Administracija.

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Guodotina Redakcija!

Meldžiu Jūsų, mažu teiktumės išaiškinti šį klausimą: «Kas yra apšvietimas ir kurį žmogų galima pavadint apšvietstu». Redakcija, arba gal kas iš skaitytojų teiks paaiškinti per laikraštį.

Bereik Socijalistė.

Savo aiškiniamą redaktorius tuo tarpu atideda kitam kartui, ir tuomi duoda progą kam iš skaitytojų tatai paaiškinti ir paduoti jį.

R e d.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

Iš «Skardo» redakcijos: Laisvojo Paukščio — «Dvarponio vargas»; Jovaro — «Pagrabe», «Kodėl tavęs čia nėra», «Caro valdinių poteriai»; Kazoko laiškas L. Soc. Dem. Partijos atstovų kuopai; J-io — «Partijos dumoje»; LSDP. Suvalkų g. organ. konferencija [talpiname šiame num.].

Korespondencijų atsiųsta iš įvairių Amerikos kraštų.

Revol. Rėmimo Komiteto adrisai:

Pirmasėdis, J.ŠUKYS, 87 Grand str., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, J.S.PRUSELAITIS, 17 James st., Waterbury, Conn.
Išdininkas, J.O.ŠIRVYDAS, 224 E. Main st., Plymouth, Pa.

APGARŠINIMAI.

L.S.S. finansų apyskaitos.

Iplaukimai:

Mėnesinių: So. Boston, Mass. 6.20; Pasaisic, N.J. 2.60; 22-ra kuopa Chicago, Ill. 1.00; * Wilkes Barre, Pa. 1.40; Lost Creek, Pa. 2.00; So. Boston, Mass. 6.80; New York, N.Y. 3.60; Worcester, Mass. 6.00; Hartford, Conn. 2.80; Pana, Ill. 2.40; Easton, Pa. 1.80; Pittsburg, Pa. 8.60; J.Perkunas, New York, N.Y. (pavienis) 2.40; P.Treinvyčius, Easton, Pa. (pavienis) 25c. Sekančių kuopų mėnesinės buvo prisiustos pirmiau, bet ne pagarsintos dar: Bunola, Pa. 1.60; W. Lynn, Mass. 6.80; Roslyn, Wash. 1.00; Bristol, Conn. 1.25; So. Bethlehem, Pa. 3.40; Pana, Ill. 2.20; Hartford, Conn. 3.80. **Prenumeratos:** V.Rygelis, Wilkes Barre, Pa.; M.Jasukynas, A.Kasparavyčius, K.Demikis, Russia; J.Narovas, Minersville, Pa.; J.Šipaila, Russia; M.Levickas, Wilkes Barre, Pa.; P.Doveika, K.Kundrotas, J.Balčūnas, L.Komberauskas, Riverton, Ill. — po 2.00. J.Bacevyčius, Mt. Carmel, Pa.; J.Balčius, Hoboken, N.J. — po 1.50. P.Dečkus, Springfield, Mo.; J.Petrauskas, Scranton, Pa.; V.Kanapkis, Brooklyn, N.Y.; J.Juselis, T.Januškaitis, J.Pauliukonis, Bayonne, N.Y.; M.Viskoška, Gilberton, Pa.; A.Kresauskas, Riverton, Ill.; J.Šimbel, Burwell, Wis.; V.Nemura, Russia; A.Kaleda, Tower Hill, Ill. — po 1.00. J.Kirvelis, Westville, Ill.; N.Lidzius, Brooklyn, N.Y.; S.Šerys, New York, N.Y. — po 75c. **Apgarsinimų: 2.25 Pavieni «K.» NN:** F.Lapinskas, Mt. Carmel, Pa. 2.50; J.Petrikys, Scranton, Pa. 25c. * F.Bagočius, Pittsburg, Pa. 2.40; **Už raštus:** (11.96 — 3.49) 15.36. Viso 128.91. Buvo 14.85 Viso 143.76

24 N „Kovos“ mėnesinių iš Plymouth, Pa. buvo pagarsinta 1.50, turi būti 1.60.

Išleidimai:

Redakcijos reikatai: už laikraščius 22c., konvertų 53c., roberis 5c., važinėjimui 38c., už laiškus 24c. **Tekniška «K.» dalis:** išsiuntinėjimas 2.45, ekspresas 2.00, klisės 2.43, išvalymas spaustuvės ir raštinių 3.00, krasos ženklelių 1.66. * Spauda «Kovos» ir pašalinių raštų 25.68; popiera 23.76, statymas 24.00, alga redaktoriui už pirmąją pusę birželio mėnesio 30.00, alga LSS. sekretoriui už pirmąją pusę birž. m. 25.00. Viso 141.40.

Iėjo	143.76
Išėjo	141.40
Lieka	2.36

„Kovos“ Fondas:

J.Perkunas, New York, N.Y.	1.20
P.Dubickas, Phila., Pa.	1.00
Buvo 290.99	Viso 293.19

Agitacijos Fondas.

Easton, Pa. prakalbose (išimant lėšas atspaudinimo plakatų 1.41)	5.54
Buvo 4.00.	Viso 9.54

L.S.S. Sekr. P.Dubickas.

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

Easton, Pa.: J.B.Jusaitis, J.Treinvyčius, J.Kezavskas, J.Jankauskas, P.Naudzius, A.Valaitis — po 1.00. T.Šlogeris 75c.

M.Anskaičiūtė, S.Meškauskis, J.Pocius, K.Šeštoka, P.Balsis, P.Berukštis, F.Masulevyčius, A.Kasėnas, F.Varkala — po 50c. P.Jusaitis, A.Dašuta, L.Kasparavyčius, J.Cvirka, A.Naal (anglis), F.Laurinaitis, A.Ancakaitis, M.Ancakaitienė, K.Jurgelionis, K.Rutkauskas — po 25c. V.Stankus 20c. Viso [išimant 6.50 „Agitacijos Fond.“]

Buvo	475.77
Viso	482.77

Atitaisymas klaidų. Buvo pagarsinta: 23 N «Kovos» iš So. Boston, Mass. 20.00, turi būti 20.10; 24 N «K.» iš Chicago, Ill. abelnoj su-traukoj buvo 129.43, turi būti 71.00; Chicagoj, prakalbose buvo pagarsinta 33.00, turi būti 34.00. Tokiu būdu yra daugiau pagarsinta, negu turėtų būti, ant 47.33. Tą atėmus lieka 435.44

Revoliucijos Rėmimo Komiteto Izdininkas

J.O.Szirvydas,

Antra konferencija

Schuykill pavieto socialistų atsibus 30 birželio, 1907 m. 1.30 val. po pietų Juozo Lieutvinko salėje 159 North St., Minersville, Pa. Užprašomi kuoskaitlingiausiai atsilankyti kaip prigulintieji prie rajono teip ir pavieniai. **Rajono KOMITETAS.**

AGENTAI „KOVOS“.

W. Quesal, 144 Herriot st.	Yonkers, N.Y.
F.Bagočius 1914 Ann st.	Pittsburg, Pa.
J.Želvis, 711 W. Lombard St.	Baltimore, Md.
M.A.IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st.	Philadelphia Pa.
E.FROOMES, 73 Grand str.	Brooklyn, N.Y.
F.NARVYDAS, 544 W. 49-th str.	New York, N.Y.
J.STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st.	Allegheny, Pa.
A.STANELIS, 74 West st.	Newark, N.J.
J.ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave.	Springfield, Ill.
A.Diržulaitis, 155 Metropolitan av.	Brooklyn, N.Y.
A.Baltrušaitis, Box 83	Shenandoah, Pa.
T.Kubilsky, 66 Porter ave.	Brooklyn, Mass
J.Keršis, Box 328	Wilmerding, Pa.
J.Luiza, 22 So Greene st.	Baltimore, Md.
V.Kvedera, 9 W.Camden st.	Baltimore, Md.
A.Dumbris, Box 512	Melrose Park, Ill.
P.M.Kaitis, 221 wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side,	Chicago, Ill.
S.STANKEVYČIUS, 60 Wells st.	Hartford, Conn.
Ch. MAJASKAS, Box 413.	Westville, Ill.
B.Kondratavyčius, Box 659	Wilmerding, Pa.
J.Vaitkevycė, 40 Walnut st.	New Haven, Conn
J.Jasulevyčius, Bx 6	Minersville, Pa.
P.Meškiniš, 775 N. Montello st.	Montello, Mass.
P.Norkus, 255 River st.	Paterson, N. J.
A.Kašuba, 129 Joseph ave.	Rochester, N.Y.
J.Lukoševyčius, S.E. Cor. 12th & Ritner st.	Phila., Pa.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-mos LSPA. kp. mėnes. susirinkimas atsibūna 4-tame štarinke kožno mėnesio. Laisvės Klubo salėje, po nr. 943 So 2-nd st., 8 val. v. **DISKUSIJŲ** susirinkimas kas nedėdienį, salėje po nr. 513 So 4-th st. 2 val. po pietų. Sekr. A.Bernotas, 1418 So 2-nd st.

Cleveland, O. 3-čia LSPA. kuopa laiko susirinkimus keturius sykius mėnesį: partijos reikaluose 1-mą ketvergą 7 val. vakare; dainių: 2-rą ir 3-čią nedėdienį, 1½ val. po p. diskusijų: 3-čią ketvergą, 7 val. vak. Susir. atsibūna ant „Arch Hall“, 2568 Ontario st.

Organiz. I.P.Lapinskas, 2012 Lakeside ave.

Chicago, Ill., 4-toe kuopos LSPA. susirinkimai atsibūna pirmas bus laikomas po visas dalis miesto su prakalbam. O antras, mėn. susirinkimas atsibus paskutiniam nedėdieny kožno mėnesio 2 val. po pietų, po No. 869—33rd place.

Organizatorius A.Zimontas, 3120 S.Haledet st.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, svietainėje „Socialist Party Headquarter“, po nr. 298 Main str.

Sekr. K.Senkus, 201 Washington st.

Pittsburg, Pa. 6-ta kuopa laikys viešą susirinkimą su prakalboms, 5 d. Gegužis, 2½ po piet., L.M. Dr-tes name, po N 142 Ohio st. Draugai iš visur nuoširdžiai kviečiami.

Rochester, N.Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi paskutiniam nedėdieny kiekvieno mėnesio, po No. 328 Clifford str.

Sekr. K.Vaivoda, 43 Spring st. Brockport, N.Y.

Wilkes Barre, Pa. 9-ta kuopa laikys susirinkimus kas 1-ą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 8 val. vakare, po nr. 284 Moyallen st.

KOMITETAS

Newarko, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas pirmą ir 3-čią subatą kožno mėnesio, po nr. 144 Adams str. 7.30 val. vakare.

Sekr. F.Lingis, 263 Elm str.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūna kas pirmą nedėlią mėnesio, po No. 186 E. Main str.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mėnesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, lietuviškoj salėj ant Barre str. Org. P.Grinius, 210 S. Eutaw st.

Minersville, Pa. 15-ta LSPA. kuopa nutarė laikyti susirinkimus kiekvieną pirmą nedėdienį kožno mėnesio, 2-rą val. pietų, salėje J.Lieutvinko.

Prat. rašt. J.RAMANAUCKAS Box 181.

Brockton, Mass. 17-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus 1-ame utarnike kožno mėnesio, 7 val. vakare, salėje L.J. K. I Arthur st.

Fin. Sekr. V.J.PETKŪNAS, 303 N. Main st.

Brooklyn, N.Y. 19-ta kuopa laikys mėnesinius susirinkimus nedėlioms po pirmam. Prasišės nuo 2 val. po pietų Teipgi bus laikomi susirinkimai kožną ponedėli nuo 7.30 vakare s etainėje 73 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Sekr. M.Jokubauskas

Chicago, Ill. 22-roo kuopos susirinkimai laikysis naujoj vietoj: M.Mieldažo salėje, 68 W. 25-th st. Susirinkimai su diskusijoms bus laikomi dusek mėnesy: po 1-am pirmą nedėdienį ir po 15-tam 2 val.

Sekr. S.SZIMAS, 1075 Blue Island av.

Spring Valley, Ill. 23-čia k. laiko susirinkimus kožną antrą ir paskutinę Nedėlią mėnesio, 4-tą val. po pietų. 1-as susirinkimas bus Partijos reikaluose; 2-as diskusijų. Laikysis M. Mažeikos salėje, ant Dakota str. Sek. A.Gustaitis.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus 1-mą ir 3-čią seređą kiekvieno mėn., nuo 8 iki 10 val. vakoro, po No. 1 Church st. [kėrtė Centre ave. ir Church str.] 1-as susirinkimas byva dėl partijos ir kuopos reikalų, antras — lavinimosi arba apėvietos.

KOMITETAS.

Nauगतुoko ir Union City's, Conn. 25 LSPA. kuopa laiko savo susirinkimus 1-mą subatą po pirmam kožno mėnesio, 7.30 vakare, po nr. 15 Diamond st., Union City, Conn.

KOMITETAS.

New Haven, Conn. 27-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus kas seređos vakarą, pradėjus nuo 8 val. L.U. Klube, 521 Grand Ave.

KOMITETAS.

Senandorio 23-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi sąvalti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulėčių, ruimas 4.

KOMITETAS.

Springfield, Ill. 29-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 7 val. vakarė, salėje Wabash Hotel ant 10-toe ir washington str.

Sekr. J.KLEMBAUSKAS, 7 Mill Row

Yonkers, N.Y. 30-ta kuopa LSS. laiko susirinkimus kas antrą subatos vakarą po pirmam 8 val. po numeriu 114 Riverdale Ave.

KOMITETAS.

So, Bethlehem 31 kuopa laiko Susirinkimus, kas 1-mą subatą kožno mėnesio 7 val, vakare pas drg. F.Masulevičia, 710 5-th st.

KOMITETAS.

Waterbury, Conn. 34-toe kuopos LSPA. susirinkimai atsibūna sekandiai: mėnes. susirinkimas partijos ir kuopos reikaluose 3-čiame ir diskusijų 1-mame nedėdieny kožno mėnesio, 7½ v. vakare, po nr. 989 Bank str.

KOMITETAS.

Los Angeles, Cal. 39 kp. laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį po 1-mam, po No. 114 S. Spri Str.

A. Žingėda.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atėbūna du kart per mėnesį: kas 2-rą ir paskutinę subatą mėnesio, nuo 7.30 vakare, Socialist Headquarters klube 16 Mechanic st.

Fin. Sekr. V.Narijauskas, 2 Suffolk st.
Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas 1-mą mėnesio nedėdienį, po No. 426 Main str.
Org. J.G.SAGEVYČIUS.

Easton, Pa. 42-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 2-rą nedėdienį kožo mėnesio, po No. 660 Pine str.

KOMITETA*
St. Louis, Mo. 44-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas 3-čią nedėdienį kožo mėnesio, 2 val. po pietų, Harugari salėje, kamps 10-tos ir Carr gatvių
KOMITETAS.

Passaic, N.J. 45-ta LSPA. k. laikys susirinkimus kas 4-tą nedėdienį kiekvieno mėnesio, svetainėje p. J. Apalianskio 162 First st. 5 v. vakare.

Sekr. P. Norkus, 125 3-rd St.
Mahanoy City, Pa. 46-tos LSPA. kp. susirinkimai ateibus sekant: mėnesinis susir. partijos ir kuopos reikaluose laikysis paskutiniam ir diskusijų antrame nedėdienius kožo mėn. po No 304 W. Centre str.

Sekr. J. MICKUNAS, 1233 E. Pine str
Panna, Ill. 48-ta kuopa laikys savo susirinkimus dusyk mėnesy — po kožnos 10-tos ir 25-tos sereodom.

Rašt. prat. ir turty, A. Svaikas.
Hartford, Ct. 49-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibų 3-čiam nedėdieny kožo mėnesio po N 21 Arch Str.

S. STANKEVYČIUS, Organizatorius 60 Wells St.
Mc Kees Rocks, Pa. 50-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą šventadienį kiekvieno mėnesio, 3¼ po pietų, pas kuopos sekretorių K. Česuną, 217 Bill Ave., Mc Kees Rocks, Pa.

Grand Rapids, Mich. 51-ma kuopa laiko susirinkimus kas pirmą ir trečią nedėdienį kožo mėnesio 2½ val. po pietų, po nr. 38 W. Leonard St. Wilmont salėje.

Org. J. Martinkaitis, 141 Crosby Str.
New York, N.Y. 52-ra-LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas antrą ir ketvirtą nedėdienį kožo mėn., antrą val. po pietų, po nr. 134 E. 7-th st., Thomkyn's Square Hall; tarpe ave A. ir Ave. B.

Kuopos Sekr. P.J. Sinkus, 551 W 50th st.
St. Clair, Pa. 53-čia LSPA. kuopa laikys susirinkimus kožną ketvergą po 1-mai dienai mėnesio, 7 val. vak., pas drg. Diedulaitį. Mielai visus draugus užkviečiam ir prašom atsivest naujų.
Sokr. A. Ž. u k a u c k a s.

Courtney, Pa. 54-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas mėnuo, pripuolančiame po 15-tos mėnesio dienos nedėdieny, nuo 3 val. po pietų.

Organ. D. Lekavyčius, Bx 7
Allegheny, Pa. 55-tos LSPA. kuopos ateibus susirinkimai kas antrą ir kas ketvirtą nedėdienį mėnesio, 3 val. po pietų, namuose išdininko, J. Stasevyčiaus, po n. 1112 Magnolia.

Youngstown, Ohio 56-ta kuopa laikys susirinkimus du kart mėnesy: po 1-mai ir po 15-tai nedėdieniuos, 2 val. po pietų, po N 262-266 E. Federal str. room 19.

Organ. J.J. SMALIS, 270-274 E. Federal str.
Wilmerding, Pa. 57-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus antrą ir paskutinį nedėdienį mėnesio, L.N. Klube.

Elizabeth, N.J. 58-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas antrą seređą kožo mėn., po N 111 Pine st. J. Baturios salėj.
Sekretorius J. Jusis, 82 Band Str.

So. Boston, Mass. 60-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas pirmą ir 3-čią nedėdienį kožo mėnesio po nr. 28 Broadway st.

Jersey City, N.J. 59-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kožo mėnesio, 3-čią val. po pietų pas drg. Granskį, po nr. 200 Warren st.

KOMITETAS.
W. Lynn, Mass. LSPA. kuopa laikys susirinkimus paskutiniam ketverge kožo mėn., Lietuvių Ukėšų Klubo svetainėj 765 Western Ave.

Prat. sekr. A. Avenauskas, 39 Blossom str.
Riverton, Ill. 62 kp. laiko susirinkimus kas antrą nedėlią po 1-mam kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Rudolph Tillman svetainėje.

Sokr. A. Baravykas, Bx 96.
Wilmington, Del. Mus kuopos LSPA. susirinkimai atėbūna du kart per mėnesį: partijos ir kuopos reikaluose kas 2-ram seređos vakare ir mėnesiniai kas paskutinį subatos vakarą 7.30 val. kiekvienam mėnesy, N. E. Cor. Front & Walnut Sts.

KOMITETAS.
Brighton, Mass. LSPA. kuopos susirinkimai atsibus kas 2-rą ir 4-tą nedėdienį kožo mėnesio, 3¼ val. po pietų, pas S. Keršį, 36 Lincoln st. Sekr. J. Kuois.

Gilberton, Pa. 70-ta kuopa laiko susirinkimus kas pirmą ir trečią nedėdienį kožo mėnesio 3 val. po piet. J. Rasimo salėj.
Sokr. C. Rice, Box 3.

Lietuviškos Literatūros Agentura.

Visos knygos Lietuviškoj kalboj ėsančios yra gaunamos, teipgi užrašinėju visus liet. laikraščius. Kiekvienu sykiu duodu knygas dovenų. Atsiliepk katalogų, idėdam už 2c. marķę. Knygynams sutaisau knygas, apdarau ir suregystravuju. Kreipkities visad pas savo draugą mokslaeivį.

Esu agentu «Skardo» ir jo leidžiamųjų raštų. Pažiūrėjimui galima gaut numerį už 6 c. krasos ženklej.

Pusę pelno nuo knygų kas mėnesi priduosiu LSPA. Literatūros Fondui.

Fortunatas J. Bagorius.
Box 1399 Pittsburg, Pa.

Lietuv. Literatūros Agentas.

Darbinikiškos knygos lietuviškoj kalboje, ir lietuviški laikraščiai yra gaunami pas

P. J. Kailis

Rear 1515 Sheffield Street, ALLEGHENY, Pa.

PUIKIAUSIAS LIETUVIŠKAS

SALIUNAS

Jono Alaburdos

Smagiausia vieta kožnam, kurs nori išiegiert gryno miežinio alaus, visokių vynų, geriausios degtinės ir tt. O kas per cigara! Net iš pačio Kubos atvežti. Kas sykį atsilankys, tas ir savo draugams pasakys.

Cor. 4-th & North st. Minersville, Pa. [45]

J.H. Levinger,

Puikiais ėbatai, geras darbas, pigi prekė.

1813 Beaver ave.

Allegheny,

Pa.

(19-27

Aptieka H.J. Wiethorn

Sumanus sutaisytojas gyduoliu, ant kampo

Beaver ir Washington Ave.

ALLEGHENY, Pa. (12-37)

ATYDA: Lietuviai turi parodyt „Kovą“.

KAS DAR NEBUVO PAS MANĖ NUSITRAUKT

Fotografiju

Tai labai didelę klaidą padarė, nes niekas teip pigiai ir puikiai negali nutraukt. Eidami kur nors pas nežinomus tik vien pi nigus mokate, neturėdami jokio užganėdinimo. Kas tik ikišiol nusitraukė pas manę fotografiją, yra užganėditas mano darbu. Norintieje mokintis fotogr. amato, lai atsisaukia pas mane

Juozas Szukis

500 So. 2-nd st. Philadelphia, Pa. [20]

Shepherd's APTIEKA

N.E. kamps 2-ros ir Dickinson Str. Philadelphia, Pa.

James Lowrie, Dr.

Palaidojimo Biūras.

Pasimirus kokios šeimynos mylimam šanariui, kreipkities po šiuo adresu:

1501-3-5 Beaver Ave., Cor. Locust Str.

(14-39) ALLEGHENY, PA.

Ant Akmenu Railroad Laikrodėlis

Patentuotas reguliatorius, ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas, 18 K auksuotas, dvigubi „Hunting“ lukštai, gražiai iškvietkuotas. Tikrai gerai rodo. Yra visur vartojamas geležinkelio tarnų, kaip geriausiai laikantis; garantuota ant 25 m.

Šį laikrodėlį pasiūsimė C.D.O. ant kiekvieno adreso, su pavėlijimu išegzaminuoti. Jeigu bus toks kaip rašoma, užsimokėk expresui \$ 5.75 ir atvežimo kaštus ir pasiimk laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi \$ 35.00. Prie laikrodėlio dar pridėdam 14K auksuotą labai gražų lencidėlį su kompasu dykai.

EXCELSIOR WATCH CO.,

1036 Milwaukee ave. Chicago.

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorčių ir siuntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančių nariu LSS. Teipgi turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

VISIEMS ŽINOMAS SALIUNAS

JOHN D. BROWN.

Skaniausias miežinis alus, geriausė degtinė ir vynas.

N. W. cor. 2-nd & Monroe St's, Philadelphia, Pa.

E.E. Locke.

Āgūna sąkrova vynų, šnapsų, alaus, geros ir porterio. Reikia žinot, kad mes visuomet duodam gerus gėrimus. Todėl liejuviai nepralenkite mus. Pasirodykit pirkdami ir „Kovą“.

204 WESTINGHOUSE Ave. Willmerding, Pa. Long Distonee Phone No. 12 — W. (17-42)

Jos. H. Reed.

Āgūlniai pardavinėja geriausj ir smagiausj alų iš Terre Haute Bravernios komp. Alus ėtonai visuomet patis aukščiausio laipsnio, tas pats ir su vynu, šnapsu ir kitais gerimais. Pirkėjai parodykit „KOVA“.

1900 Chartiers str., ALLEGHENY, Pa. Abu telefonai. [17-42]

„Kova“

Išėina kas pėntnyčia. Prenumeru j visas dalis svieto:

metams	\$ 2.00	„KOVA“ The Lithuanian Weekly, publi shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.
pusmečiui	\$ 1.00	Subscription rates:
Apgarsimū prekė:		One year in all parts of the world, \$ 2.00;
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00;		Six months \$ 1.00.
per metus 10.00		Advertisement rates on application.

Siunčiant raštus, pinigus ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adresuokite: „KOVA“, 1418 So. 2-nd Str., Philadelphia, Pa.

Atkreipiu atydą savo draugų ir vietaučių lietuvių, kad mes apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

Drapanų, Skrybėlių ir Čevėrykų.

Didžiausia sąkrova overkočių ir siutų visokių prekėse

Naujausios pavasario ir vasarinės mados

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekėj

Prosinam vienus metus už DYKĄ!

L.Freedman & Son.

VIENA PREKE

Lietuviai, atminkit adrisa

Kampas South ir 4-os.

Lietuviu Gydytojas

A.L. Graičunas, Ph. G.M.D.

3202 So. Halsted st., kampas 32-ros gatves, Chicago, Ill.

Lietuviai, nesiduokit savo apgandinė visoklems profesoriams, specialistams ir šundaktariams, pas kuriuos tik pinigus sukisate, o sveikatos ir teisingos rodos negaunat. Jei sergite kokia liga, eik pas Dr. A.L. Graičuną, jis litos tau teisingą rodą **DYKAI** ir pasakys, ar galima išgydyt ir kaip ligai gydymas traukals. Dr. A.L. Graičūnas nesuvaldžiojo nei vieno ligonio ir iš pirmo pamatymo pasako, ar ligonis išgydomas, ar ne; kurį apsimą išgydyt, išgydo greitai ir už mažą užmokestį.

Už sužeistus visada užstoja ir kompanij agentai nennerka manęs. Sužeistiemis prie daržo, karų, geležinkelį ir t.t., suteikia greitą pagelbą ir rodą.

Gydo visokias ligas: vyriskas, moteriskas ir vaikų ligas. Valandos prie mimos ligonių kasdien ir nedėlioms: Nuo 8 ryto iki 19 val. vakare.

Telefonas 7399 Yards.

P. Y. OBIECUNAS.

12 & CARSON ST.

S.S. PITTSBURG, PA.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA
su kapitulu \$ 75.000.000

Suorganizuota ir čarteriuta
kaipo

**All Nations Deposit
Bank.**

(Visų Tautų Banka)

Mūsų banka yra viena iš tvirčiausių Suv. Valstijose, čarteriuta, esanti po kontrole Valetijos rando ir per tai pilnai užtikrinanti. Prima pinigus užsiėdijimui ir moka ketvirtą procentą. Parduoda laivakortes ant geriausių linijų ir siunčia pinigus į visas dalis svieto. Padaro daviernasit atlikimui visokių reikalų su valdzia Rusijos. Išmaino visokius pinigus ant merikoniskų arba kitokių. Daro apsegerėjimus nuo ugnies ant visų daiktų ir t.t. Pinigus dėl suėdijimo galit prisistų paco Money Order'iu arba Expresso Co., o tuojuas bus išsiųstos bankavos knygtės.

DOVANAI!

DOVANAI!

NAUJA LIETUVIŠKA

DAKTARIŠKA KNYGA

„VADOVAS IN SVEIKATA“

50.000 egz. vėl išleista šios knygos. Ji parašyta D-ro Prof. COLLINS, o vėliausias išleidimas, su daug pridėjimų plačiau išaiškinta — visokios ligos ir kaip būt sveiku bei laimingu. Pripildyta DIREKTORIAUS COLLINS N.Y. MEDICAL INSTITUTO.

Apart kitų moksliskų, kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingėdžių pamokinimų, apie vyrų ir moterų lytišką susituokimą, ką nieks dar ikišiol taip atvirai ir drąsiai neaprašė, kaip „Vadovas į Sveikatą“.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, nors kaštuoja 45c., bet kad apsvietimui liaudies išduota, tai kiekvienas, kuris atsius tik keletą stampų už prišuntimą, aptures per pačią „VADOVA IN SVEIKATA“.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išsigydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingas žinias. Skaitytojas šios knygos, nereikalaus pas pseudo—geradejus įeskot pagelbos.

Jei esi nesveikas, pirmiau neg kreipsies pas kokį daktarą, kad neesandį ligą nekalbėtų, tai išsirašyk ir perskaityk „VADOVA IN SVEIKATA“.

Teipat COLLINS N.Y. MEDICAL INSTITUTAS, vyrų ir moterų visokias ligas išgydo pasekmingai, nes pergalejimui ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta išduoda. Kad ne ypatisškai, tai (lietuviškai) aprašyk ligą, kad liga bus išgydoma ir bus prišuti vaistai, tai kokio skyriaus ar vardo liga nebutu, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinėjama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaules

ADRESUOK:

The COLLINS N.Y. Medical Institute

140 West 34-th st. New York, N.Y.

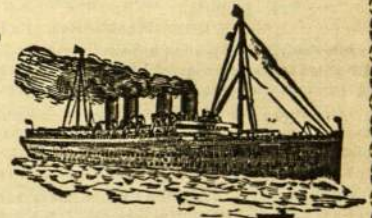
Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 po p.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikietų.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valetijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

GRAMATIKA anglizkos kalbos.

Su ištarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, k.t. be aat [byst] žvėris; eht [eit] aštuoni; eye [ai] akis ir t.t. 174 pusl. Su prišuntimu..... \$ 1.25

Vaiku Draugas arba kaip išmokyti skaityti ir rašyti be mokintojo. 222 abrozėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Puslapių 64. Su prišuntimu..... 15c

Naujas Budas išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti. be pagalbos mokytojuas. 24 ps. 10c. Pinigus siųst per „Money Order“ po adresu:

P.Mikolainis, Box 62 New York.